

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 22-23 kwietnia 2015r.
na kierunku *architektura*
prowadzonym w obszarze *nauk technicznych*
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, o profilu ogólnoakademickim,
realizowanych w formie studiów stacjonarnych
na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych
Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej
w składzie:

przewodniczący: dr hab. inż. Jerzy Uścińowicz – ekspert, członek PKA
członkowie: prof. dr hab. inż. Marzanna Jagiełło – ekspert PKA
prof. dr hab. inż. Marek Witkowski – ekspert PKA
mgr Wioletta Marszelewska – ekspert PKA ds. formalno-prawnych
Angelika Karbowa – ekspert PKA ds. studenckich

Krótką informacja o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku *architektura* prowadzonym na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej, w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytację przeprowadzono na tym kierunku po raz pierwszy.

Informacja o wizytacji ZO PKA została uprzednio przekazana do wiadomości J.M. Rektorowi Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie przez Biuro PKA (pismo: BPKA – ZT/ 410/75/14). Wizytację zrealizowano zgodnie ramowym planem wizytacji przesłanym Uczelni oraz szczegółowym harmonogramem uzgodnionym z Władzami Wydziału.

Członkowie Zespołu Oceniającego PKA, przed przystąpieniem do wizytacji, zapoznali się z *Raportem Samooceny*. Potwierdzono ustalony uprzednio podział zadań realizowanych przez poszczególnych członków zespołu - ekspertów. Wstępnie przedyskutowano zapytania i wątpliwości oraz sformułowano zagadnienia do omówienia i sprawdzenia podczas wizytacji.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą.

W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek. Analizował dokumenty zgromadzone na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, dotyczące: aspektów formalno-prawnych prowadzenia kształcenia, funkcjonowania administracji Uczelni, realizacji koncepcji kształcenia, programów studiów oraz zakładanych i osiągniętych efektów kształcenia, realizacji wybranych prac okresowych i dyplomowych, aktywności naukowej jednostki, kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia, w tym kadry zaliczanej do minimum kadrowego, organizacji praktyk studenckich, bazy dydaktycznej, w tym biblioteki, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i jego działania na rzecz doskonalenia programu nauczania.

Członkowie Zespołu przeprowadzili również hospitacje zajęć dydaktycznych, odbyli wspólnie spotkania z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku i ze studentami oraz spotkania z osobami odpowiadającymi kompetencyjnie za ww. aspekty będące przedmiotem oceny. Przeanalizowali też dogłębnie wybrane losowo prace okresowe i dyplomowe.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Misję i strategię rozwoju Uczelni określa „*Strategia Rozwoju Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego na lata 2011-2015*”, przyjęta Uchwałą Senatu z dnia 7 stycznia 2012r. w sprawie przyjęcia strategii rozwoju uczelni, a następnie zmieniona Uchwałą Senatu z dnia 25 września 2013r. w sprawie przyjęcia zmian w dokumencie strategii rozwoju uczelni.

Strategia Wydziału Budownictwa i Architektury została przyjęta uchwałą z dnia 15 grudnia 2011r. w sprawie zatwierdzenia opracowanej przez dziekana strategii rozwoju Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu oraz Rady Wydziału wraz z listą obecności w powyższych sprawach.

Wizytowany kierunek został utworzony zgodnie z zapisami w *Statucie*, po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni stosownego wniosku do Ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Uczelnia otrzymała uprawnienie do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *architektura i urbanistyka* decyzją Ministra Edukacji Narodowej i Sportu Nr DSW-3-4003-179/EK/Rej.141/03z dnia 10 marca 2003r. oraz studiów drugiego stopnia decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Nr DSW-2-02-4003-241/08 z 24 września 2008r. W związku z wejściem w życie *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (Dz. U. Nr 207, poz. 1233)*, Uczelnia prowadzi obecnie kształcenie na kierunku *architektura*. Zwraca się uwagę, iż w przypadku, gdy podstawowa jednostka organizacyjna chce kształcić studentów zgodnie ze standardami określonymi we wskazanym powyżej *Rozporządzeniu*, konieczne jest wystąpienie do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z wnioskiem o zmianę decyzji przyznającej uprawnienie. Warunkiem niezbędnym w tym przypadku jest uprzednie podjęcie uchwały senatu uczelni przyjmującej efekty kształcenia uwzględniającej standardy kształcenia oraz wszystkie adekwatne, obowiązujące w szkolnictwie wyższym dla kierunku *architektura* akty prawne.

Misja Uczelni stanowi, że: „*Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego jest uczelnią przyjazną studentom, realizującą polityczne, gospodarcze i edukacyjne cele podnoszenia poziomu intelektualnego młodego pokolenia i przygotowującą go do budowania własnej kariery zawodowej na miarę wyzwań i potrzeb współczesnego świata*”.

Jak stwierdzono w Raporcie Samooceny program studiów przygotowany został w oparciu o wysoki poziom kwalifikacji kadry dydaktycznej, atrakcyjne metody dydaktyczne oraz dogodne warunki kształcenia. Uwzględniono przy tym odpowiednie wymogi programowe (standardy) oraz opinie interesariuszy. Stwierdzono również, że program kształcenia wpisuje się w misję Uczelni i strategię Wydziału w części dotyczącej działalności dydaktycznej „*uwzględniając w treściach kształcenia dynamiczny rozwój nauki, praktyki rynkowej i technologii związanych z architekturą, budownictwem i projektowaniem architektonicznym, których znajomość jest wymagana na*

---

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

współczesnym rynku pracy”. Realizowane jest to – zdaniem Uczelni – poprzez obsadę zajęć dydaktycznych przez architektów-praktyków o dużym dorobku naukowym i zawodowym oraz dużą liczbę zajęć o charakterze praktycznym. Cel kształcenia jest zorientowany przy tym na zdobycie przez studentów umiejętności preferowanych przez pracodawców, za które uznano przede wszystkim „zdobywanie, weryfikowanie i przetwarzanie informacji; sprawne posługiwanie się rysunkiem i słowem; pracę w zespole, a przede wszystkim posługiwanie się nowymi technologiami komputerowego wspomaganie projektowania”. Gwarantem tego jest kadra naukowa, która stale stara się rozwijać swój dorobek naukowy, przyczyniając się do podnoszenia jakości nauczania, co uznane zostało za cel strategiczny Uczelni.

Jak wskazuje się w RS ważnym elementem misji Uczelni i strategii Wydziału jest również szybkie reagowanie na transformacje zachodzące na rynku pracy i oczekiwania pracodawców, co realizowane jest poprzez adekwatne dostosowywanie tematów, przede wszystkim projektów kursowych i dyplomowych, podejmujących problematykę z najnowszych oczekiwań rynkowych i stosujących współczesne rozwiązania technologiczne. Umożliwia to także kontakt z interesariuszami zewnętrznymi. Jak stwierdzono ich przedstawiciele prowadzą zajęcia oraz „współuczestniczą w tworzeniu, ocenie i uaktualnianiu programu kształcenia”.

Z analiz powyższych zapisów i dokumentów należy stwierdzić, że intencjonalnie i ideowo koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii Wydziału. Należy równocześnie jednak wskazać, że do uzyskania spełnienia sformułowanych w tych dokumentach założeń należy usankcjonować prawnie istniejącą koncepcję kształcenia, dostosowując ją do systemu prawnego szkolnictwa wyższego w Polsce i jego ustawowych wymagań.

Wydział Architektury i Sztuk Pięknych, realizuje obecnie studia na kierunku *architektura* na poziomie studiów wyższych o profilu ogólnoakademickim, stacjonarnych, w systemie dwustopniowym. Studia I stopnia - inżynierskie, trwają trzy i pół roku (7 semestrów), zaś studia II stopnia - magisterskie, trwają półtora roku (3 semestry). Kształcenie na kierunku architektura, ze względu na status praktyczny zawodu architekta, związany z uzyskaniem uprawnień do wykonywania zawodu, podlega prawnym regulacjom krajowym i europejskim. Program studiów jest konstruowany na podstawie standardów kształcenia określonych w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: weterynarii i architektury* oraz musi spełniać wymagania określone w *Dyrektywie 2005/36/WE Parlamentu i Rady Europy z dnia 7 września 2005r.*

Jednostka nadała proponowanej ofercie kształcenia profil ogólnoakademicki. W *Raporcie Samooceny* wyszczególniono obszar *nauk technicznych*, dziedzinę *nauk technicznych* i dyscyplinę naukową *architektura i urbanistyka*, do których odnoszą się efekty kształcenia. To przyporządkowanie nie ma jednak potwierdzenia w *Uchwale Senatu Uczelni*.

Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* określony przez jednostkę ogólnoakademicki profil kształcenia oraz forma studiów ma uzasadnienie w efektach kształcenia wskazanych przez jednostkę i wyprowadzonych wprost z ogólnie sformułowanych standardów dla kierunku *architektura*. Uczelnię obowiązują jednak również zapisy Krajowych Ram Kwalifikacji i, jako że jest to kierunek kończący się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera i magistra inżyniera – zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* – realizowany przez Uczelnię program kształcenia, w szczególności jego opis zakładanych efektów kształcenia, powinien uwzględnić pełny zakres efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zapisanych w KRK, o czym stanowi odpowiedni zapis § 3.2 ww. *Rozporządzenia*: „Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera uwzględnia również pełny zakres efektów kształcenia dla studiów o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym,

prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy”.

Po analizie realizowanej przez Wydział koncepcji kształcenia można stwierdzić, że charakter praktyczny jest w niej ewidentnym priorytetem, zarówno w koncepcji programowej studiów (deklarowanych 60% zajęć o charakterze praktycznym) i jej organizacji, jak i w obsadzie kadrowej, służącej jej realizacji. Co prawda w standardach kształcenia dla kierunku *architektura* nie ma podziału na profile kształcenia, ale do praktycznego aspektu kształcenia wyraźnie odwołuje się strategia rozwoju Wydziału. Akcentuje się to przecież również w odmiennym – dla profilu ogólnoakademickiego i praktycznego – opisach efektów kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich, zapisanych w KRK.

Winno to przekładać się to wprost na przyjęcie adekwatnego profilu kształcenia, szczególnie na studiach I stopnia – inżynierskich. Należy poważnie zatem przeanalizować, czy obrany profil ogólnoakademicki, przy wyraźnym zorientowaniu kształcenia na praktyczny aspekt nauczania, nie powinien zostać zmieniony na profil praktyczny.

- 2) wewnątrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Koncepcja kształcenia, polegająca na możliwie dużym udziale umiejętności praktycznych i kontaktach z potencjalnymi pracodawcami, doprowadziła do powstania „pracowni mistrzowskich”, prowadzonych przez architektów praktyków, właścicieli najbardziej znanych i utytułowanych biur i pracowni architektonicznych. Osoby te zostały włączone w skład nauczycieli akademickich Wydziału, stając się, jako właściciele biur projektowych, interesariuszami zewnętrznymi, tworząc kierunkową Radę Programową. Dzięki kontaktom z praktyką projektową studenci architektury mają możliwość poznać najbardziej interesujące budowle, jakie powstają w Krakowie, zarówno na etapie projektowania, realizacji, jak i po oddaniu do użytkowania.

Interesariuszami zewnętrznymi są także organizacje zawodowe architektów: Małopolska Okręgowa Izba Architektów i Krakowski Oddział Stowarzyszenia Architektów Polskich. Przedstawiciele tych organizacji biorą udział w konsultacjach programu, i efektów kształcenia.. Studenci biorą czynny udział w spotkaniach, akcjach i wykładach organizowanych przez te organizacje, takich jak:

- pracach Koła Młodych Architektów Krakowskiego Oddziału SARP „Kreatura”,
- konkursach na najlepszy Dyplom Roku SARP,
- wyjazdach studialnych organizowanych przez O/SARP Kraków,
- konkursach i akcjach edukacyjnych organizowanych przez Małopolską Okręgową Izbę Architektów.

Główną rolę w zakresie współpracy i konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi odgrywa Konwent Krakowskiej Akademii im. A.F. Modrzewskiego, będący ciałem opiniodawczym uczelni. W skład Konwentu wchodzi przede wszystkim przedstawiciele podmiotów zewnętrznych z otoczenia społecznego i gospodarczego, czyli przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych.

W *Raporcie Samooceny* znalazły się dwie trudne do pogodzenia informacje dotyczące konsultacji programu kształcenia z interesariuszami zewnętrznymi, a mianowicie:

1/ *„Rada Programowa Wydziału konsultuje program kształcenia z interesariuszami zewnętrznymi (potencjalnymi pracodawcami, jw. organizacjami zawodowymi, SARP, Małopolska Izba Architektów). W wyniku tych konsultacji sformułowano następujące wnioski dotyczące programu kształcenia:*

- *pozostawienie bez zmian głównych założeń programu kształcenia,*
- *poszerzenie przedmiotów specjalizacyjnych oraz kierunkowych kosztem przedmiotów ogólnych i podstawowych”.*

2/ „Jesienią 2013 roku powołano Radę Programową dla kierunku, złożoną z przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych prowadzących zajęcia, której zadaniem jest monitorowanie przebiegu kształcenia w aspekcie praktycznym z uwzględnieniem trendów i zmian na rynku pracy, bieżący kontakt z władzami Wydziału, opiniowanie programu studiów, bieżące konsultacje.”

Z tych informacji nasuwa się wniosek, że istnieją dwie Rady Programowe na Wydziale:

- jedna, która konsultuje program kształcenia z interesariuszami zewnętrznymi,
- druga, złożona z interesariuszy zewnętrznych zatrudnionych na Wydziale, która monitoruje przebieg kształcenia w aspekcie praktycznym.

Trudno sobie wyobrazić, aby tego typu funkcjonowanie dwóch Rad Programowych mogła efektywnie pracować na Wydziale i korygować program kształcenia, mając często sprzeczne interesy: z jednej strony – zorientowane na rozwój ogólny studenta kształcącego się, bądź co bądź, na kierunku ogólnoakademickim, z drugiej strony zaś – ukierunkowane na profil praktyczny studiów.

Tego typu struktura programowa wymaga chyba zmiany lub skoordynowania działań.

Programy i efekty kształcenia są także konsultowane z interesariuszami wewnętrznymi: nauczycielami akademickimi, w tym kierownikami pracowni mistrzowskich. Pozwala to skoordynować potrzeby rynku pracy z zapewnieniem standardów akademickich. Również studenci, uczestnicząc w życiu zawodowym Krakowa, jako świadomi interesariusze wewnętrzni, wpływają na kształt koncepcji kształcenia. Swoje propozycje zmian w programie studiów zgłaszają oni za pośrednictwem Rady Starostów. Niestety programy i plany studiów nie są w żaden sposób opiniowane przez organy Samorządu Studenckiego, co nie jest zgodne z art. 68 ust. 1 pkt. 2 *Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym*. Studenci podczas spotkania z ZO PKA wyrazili jednak swoje zadowolenie z przyjętych rozwiązań w tym zakresie.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego².....znacząca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Intencjonalnie i ideowo koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii Wydziału.

Wydział realizuje studia na kierunku *architektura* na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. W koncepcji programowej studiów, jej organizacji i w obsadzie kadrowej, preferowane jest jednak wyraźne sprofilowanie praktyczne. Do tego też wyraźnie odwołuje się strategia rozwoju Wydziału. Proponuje się wyraźne zasygnalizowanie tego w adekwatnie obranym profilu kształcenia.

Należy prawnie usankcjonować również istniejącą koncepcję kształcenia, dostosowując ją do systemu prawnego szkolnictwa wyższego w Polsce. Jako, że jest to kierunek kończący się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera i magistra inżyniera – zgodnie z § 3.2 *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* – realizowany program kształcenia, w szczególności jego opis zakładanych efektów kształcenia, powinien uwzględnić pełny zakres efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zapisanych w KRK. Uczelnia tego nie uczyniła.

2.

Koncepcja kształcenia Jednostki polega na priorytetowym udziale w ofercie edukacyjnej wiedzy i umiejętności o charakterze praktycznym i bezpośrednich kontaktach z potencjalnymi pracodawcami.

---

2. według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

Przedstawiciele pracodawców i organizacji opiniodawczych biorą udział w konsultowaniu doskonalenia oferty edukacyjnej Wydziału. Główną rolę w tym zakresie odgrywa Konwent Krakowskiej Akademii im. A.F. Modrzewskiego, będący ciałem Uczelni. Należy określić precyzyjnie skład, status i cele działania Rady Programowej Wydziału.

Programy i efekty kształcenia są konsultowane z interesariuszami wewnętrznymi: nauczycielami akademickimi, w tym kierownikami pracowni mistrzowskich oraz studentami. Swoje propozycje zmian w programie studiów studenci zgłaszają za pośrednictwem Rady Starostów lecz programy i plany studiów nie są opiniowane przez organy Samorządu Studenckiego, co nie jest zgodne z art. 68 ust. 1 pkt. 2 *Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym*. Zaleca się skorygowanie tego defektu.

Jak wynika z analizy RS oraz przedłożonych podczas wizytacji dokumentów i rozmów interesariusze zewnętrzni akcentują wyraźnie charakter praktyczny nauczania na tym kierunku, co stanowić powinno być może asumpt do jego przeprofilowania lub stworzenia odmiennej perspektywy rozwoju oferty edukacyjnej.

Udział wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy w procesie określania koncepcji kształcenia na tym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju jest znaczący. Powinno się go wykorzystać jednak w sposób bezpośredni, kształtując na tej podstawie ofertę edukacyjną.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie.

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Uchwalanie programów studiów, w tym planów studiów, odbywa się zgodnie z przyjętymi w Uczelni procedurami zapisanymi w *Statucie Uczelni*. Plany i programy studiów, począwszy od roku akademickiego 2012/2013, zostały określone *Uchwałą Rady Architektury i Sztuk Pięknych Nr 5/2012 z dnia 21 czerwca 2012r.* Plany i programy studiów obowiązujące od roku akademickiego 2013/2014 zostały uchwalone przez Radę Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych *Uchwałą z dnia 16 maja 2013r.* Studenci rozpoczynający kształcenie od roku akademickiego 2014/2015 studiuje w oparciu o programy i plany studiów przyjęte *Uchwałą Rady Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych z dnia 3 kwietnia 2014r.*

Uchwałą z dnia 3 lutego 2015r. Senat uchwalił wytyczne do opracowania i wprowadzenia programów studiów, w tym planów studiów dla poszczególnych kierunków, poziomów i profili kształcenia stosownie do wymagań określonych w art. 68 ust. 1 pkt 2 *Ustawy z dnia 27 lipca 2005r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.).*

Kształcenie na kierunku *architektura* realizowane jest zgodnie ze standardami kształcenia określonymi rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (Dz. U. Nr 207 poz. 1233). Senat Uczelni zobowiązany był jednak podjąć uchwałę przyjmującą efekty kształcenia, uwzględniające efekty zapisane w standardach kształcenia określone w ww. rozporządzeniu oraz - zgodnie z § 3.2 *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* -

uwzględniające pełny zakres efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zapisanych w KRK.

W *Raporcie Samooceny* stwierdza się że: „Efekty kształcenia na wizytowanym kierunku odnoszą się do obszaru nauk technicznych, dziedziny nauk technicznych i dyscypliny architektura i urbanistyka. Kierunek realizowany jest w profilu ogólnoakademickim, dlatego też w programie kształcenia uwzględniono zarówno moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta szerokiej wiedzy teoretycznej, jak i określonych umiejętności praktycznych.”

Powyższa kwalifikacja wymaga opisanie, w jakim zakresie program kształcenia realizuje - określone w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego* - efekty kształcenia dla obszaru nauk technicznych i przedstawienia efektów kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich. Odniesienie się tylko do standardów kształcenia dla kierunku *architektura* jest niewystarczające, gdyż standardy te nie obejmują wszystkich, funkcjonujących ww. *Rozporządzeniu* (i także z nim ściśle powiązanych innych rozporządzeniach, związanych z warunkami prowadzenia studiów) wymagań. Nie określają na przykład profilu kształcenia ogólnoakademickiego, konieczności wypełnienia wszystkich kompetencji inżynierskich, aspektów spełnienia minimum kadrowego etc.

Brak w *Raporcie* informacji o kierunkowych efektach kształcenia i matrycy powiązań z wzorcowymi efektami dla obszaru nauk technicznych i efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, a także realizacji wymagań zawartych w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na kierunku i poziomie kształcenia* powoduje, że niemożliwe jest stwierdzenie o pełnej zgodności programu kształcenia z założonym profilem ogólnoakademickim, a także uzyskaniem kompetencji inżynierskich.

Założone efekty kształcenia, zgodne ze standardami dla kierunku *architektura*, są - według *Raportu Samooceny* - dostępne w dokumencie: „*Notyfikacja dyplomów zgodnie z art. 21(7) Dyrektywy 2005/36/WE*”, który jest publikowany na stronach internetowych.

Efekty kształcenia określono w formie tabel (4.1–5.2): „*Sprawdzenie zgodności programu studiów inżynierskich ze standardami MNiSW z dnia 29 września 2011r.*” pod względem ilościowym oraz „*Składników treści kształcenia*” w postaci nazw przedmiotów. Jest to niewystarczające, gdyż brak jest sformułowania i odniesienia efektów kształcenia określonych w standardach do przedmiotów w programie studiów. Brak jednak sformułowania efektów kierunkowych i powiązania ich z efektami obszarowymi i przedmiotowymi uniemożliwia ocenę ich zrozumiałości i sprawdzalności.

Analiza przedłożonych dokumentów pokazuje, że program kształcenia realizuje szczegółowe efekty kształcenia zawarte w standardach. Świadczą o tym liczbowe proporcje godzin przeznaczone dla poszczególnych modułów kształcenia zawarte we wspomnianych wcześniej tabelach, w dokumencie dotyczącym Notyfikacji

Studenci mogą zapoznać się z kryteriami oceny w sylabusach, które dostępne są na wydziałowej stronie internetowej w „*Informatorze ECTS*” na dany rok akademicki. Przyjęty na wydziale system oceny osiągnięć efektów kształcenia jest zindywidualizowany: prowadzący przedmiot zazwyczaj odnosi się w ocenie do wybranych efektów kształcenia. Brak jest jednolitego systemu oceny uwzględniającego wszystkie efekty kształcenia: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

Ocena pracy studenta podczas odbywania praktyki należy do opiekuna pracującego w instytucji przyjmującej i jest wpisywana do *Dziennika Praktyk*. Na tej podstawie pełnomocnik dziekana ds. praktyk dokonuje zaliczenia praktyk w indeksie. Dzienniki te są archiwizowane. Taki system oceny nie jest prawidłowy – ocena praktyk, a zatem i realizacja zamierzonych efektów kształcenia, powinna należeć do pracownika Wydziału lub była przeprowadzana wspólnie z nim.

Skala odsiewu na poszczególnych semestrach jest zróżnicowana i dotyczy głównie pierwszych semestrów studiów. Zasadniczą przyczyną skreśleń z listy studentów jest słabe przygotowanie kandydatów na studia oraz nieprzemyślane dokonanie wyboru kierunku studiów.

Odsiew na wyższych semestrach jest mały. Przykładowa skala odsiewu:

- nabór 2011/2012 – zarejestrowanych 55 studentów na dzień 30.11.2011, skala odsiewu wynosi 27,27% przyczynami skreślenia z powodu rezygnacji 26,6 %, niezaliczenia sesji 73,3 %
- nabór 2012/2013– zarejestrowanych 52 studentów na dzień 30.11.2012, skala odsiewu wynosi 23 % przyczynami skreślenia z powodu rezygnacji 41,6 % , niezaliczenia sesji 58,3 %
- nabór 2013/2014– zarejestrowanych 39 studentów na dzień 30.11.2013, skala odsiewu wynosi 33,3 % przyczynami skreślenia z powodu rezygnacji 30,76 %, niezaliczenia sesji 69,2 %

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Opracowane efekty kształcenia odnoszące się do poszczególnych przedmiotów dostępne są w Dziekanacie oraz na stronie internetowej Uczelni. Rozwiązanie takie zapewnia niezbędną dostępność do opisu efektów kształcenia dla zainteresowanych podmiotów.

W *Raporcie Samooceny* stwierdza się co następuje: „Wypróbowane metody dydaktyczne i wysoki poziom nauczania kładący szczególny nacisk na odpowiednią proporcję pomiędzy przedmiotami teoretycznymi a praktycznymi, zapewnia uzyskanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji odnoszących się do efektów kształcenia obszaru nauk technicznych i odpowiadających efektom kształcenia zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury”.

W sylabusach znajdują się określone dla każdego przedmiotu efekty przedmiotowe kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Brak natomiast efektów modułowych. Brak również jasnego i zrozumiałego systemu ich weryfikacji i wzajemnych zależności.

Jak stwierdził ekspert studencki, powołując się na opinie studentów, efekty kształcenia są dla nich sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne. Posiadana wiedza jest weryfikowana poprzez aktywność na zajęciach, odpowiedzi ustne, kolokwia i egzaminy. Umiejętności oraz kompetencje są stale weryfikowane podczas zajęć o charakterze ćwiczeniowym.

- 3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Ogólne procedury związane z pomiarem i oceną efektów kształcenia określone są w *Regulaminie Studiów*. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów. Rozwiązania zawarte w *Regulaminie* wprowadzają odpowiednie regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. *Regulamin* wprowadza również skalę ocen stosowanych w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. Szczegółowe sposoby pomiaru i oceny efektów kształcenia zostały określone w sylabusach przedmiotów.

Ogólne zasady oceny efektów kształcenia zawarte w *Regulaminie Studiów* dostępne są w siedzibie Uczelni oraz na stronie internetowej. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Dziekanatu oraz wykładowców poszczególnych przedmiotów. Powszechnie stosowaną zasadą jest przekazywanie na pierwszych zajęciach z każdego przedmiotu, informacji dotyczących

zakładanych efektów kształcenia, programu zajęć, wykazu zalecanej literatury, formy uczestnictwa w zajęciach, sposobu bieżącej kontroli wyników nauczania, zasad ustalania oceny łącznej przedmiotu oraz terminów i miejsc konsultacji.

Weryfikacja efektów kształcenia prowadzona jest na różnych etapach kształcenia poprzez: zaliczanie wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych przedmiotów, weryfikację efektów kształcenia uzyskiwanych w trakcie praktyk zawodowych, weryfikację efektów kształcenia uzyskiwanych w trakcie seminarium dyplomowego, realizacji pracy dyplomowej oraz w trakcie egzaminu dyplomowego.

Metody oceny osiągania efektów kształcenia są opisane w kartach przedmiotów (sylabusach) w punkcie „*Forma i warunki zaliczenia przedmiotu*”. Głównymi formami sprawdzającymi zamierzone efekty kształcenia są: prace projektowe, egzaminy pisemne lub ustne, kolokwia zaliczeniowe, prezentacje indywidualne i zbiorowe, zrealizowane pod kierunkiem wykładowców konkursy studenckie.

Wszystkie prace studenckie są archiwizowane, zatem była możliwa ich analiza. Analiza wylosowanych prac etapowych w zasadzie potwierdza prawidłowość weryfikacji efektów kształcenia. Tematy prac etapowych z grupy przedmiotów podstawowych i ogólnotechnicznych przeważnie są dobrze dobrane. Ocena prac etapowych, związanych z pracą w studiach projektowych wskazuje na dobry poziom osiągnięcia efektów kształcenia we wcześniejszych etapach studiów. Usterki są wytknięte w załączniku 4.

Zasady weryfikacji efektów kształcenia zdobytych w ramach praktyk studenckich określa: *Regulamin studiów* oraz *Regulamin praktyk studenckich* przyjęty *Uchwałą Senatu z dnia 11 marca 2009r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Praktyk Studenckich Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego*. Podmiotami odpowiedzialnymi za weryfikację uzyskania na praktykach zakładanych efektów kształcenia są: opiekun praktyk w instytucji przyjmującej oraz przez pełnomocnik dziekana ds. praktyk. Ocena pracy studenta podczas odbywania praktyki należy do opiekuna w instytucji przyjmującej i jest wpisywana do *Dziennika Praktyk*. Na tej podstawie pełnomocnik dziekana ds. praktyk dokonuje zaliczenia praktyk w indeksie. Dzienniki te są archiwizowane.

Sposobem potwierdzania efektów kształcenia jest także proces dyplomowania. Zasady dyplomowania określone są w *Regulaminie studiów, Zarządzeniu Rektora Nr 3/2014 z dnia 28 lutego 2014r. w sprawie ustalenia formularza oceny pracy dyplomowej przez promotora i recenzenta* oraz *Zarządzeniu Nr 2/2015 z dnia 4 lutego 2015r. w sprawie szczegółowych zasad składania przez studentów pracy dyplomowej*. Zasady te regulują wszystkie główne zagadnienia związane z przeprowadzeniem egzaminu dyplomowego, m.in. wymagania stawiane osobom pełniącym funkcję promotora i sposób ich powoływania, sposób zgłaszania, zatwierdzania, ogłaszania i wyboru tematów prac dyplomowych, zasady prowadzenia seminariów dyplomowych, składanie prac dyplomowych i dokonywanie ich recenzji, przebieg egzaminu dyplomowego. Ponadto określone są formalne zasady przygotowania pracy dyplomowej. Student przygotowuje pracę dyplomową inżynierską pod opieką promotora z pracowni mistrzowskiej do której uczęszczał, od drugiego semestru pierwszego roku studiów. Seminaria dyplomowe magisterskie realizowane na studiach drugiego stopnia na trzecim semestrze. Student przygotowuje pracę dyplomową o tematyce określonej przez promotora lub zaproponowanej przez studenta i zaakceptowanej przez promotora. Student ma prawo wyboru promotora, spośród wszystkich wykładowców przedmiotów projektowych i pracowni mistrzowskich, realizowanych w ciągu studiów pierwszego i drugiego stopnia. Zakres merytoryczny pracy dyplomowej określony jest wspólnie przez prodziekana Wydziału i Radę Programową.

Egzamin dyplomowy inżynierski jest egzaminem ustnym, wraz z publiczną obroną pracy dyplomowej inżynierskiej. Składany jest przed komisją złożoną z przewodniczącego i dwóch egzaminatorów. Student prezentuje swoją pracę wykonaną w postaci graficznej i opisowej oraz odpowiada na trzy pytania z listy zagadnień, obejmującej zakresem treści właściwe dla kierunku

studiów. Praca jest oceniana przez promotora i recenzenta, na standardowym, skróconym formularzu recenzji, w trakcie obrony i składania egzaminu dyplomowego.

Egzamin dyplomowy magisterski jest również egzaminem ustnym, wraz z publiczną obroną pracy dyplomowej magisterskiej, składanym przed komisją złożoną z przewodniczącego i dwóch egzaminatorów. W czasie egzaminu student prezentuje swoją pracę, wykonaną w postaci graficznej i opisowej, i odpowiada na trzy pytania z listy zagadnień. Praca jest oceniana przez promotora i recenzenta, na standardowym formularzu recenzji. Przygotowana jest lista zagadnień do egzaminu ustnego porządkująca materiał konieczny do opanowania przez studentów, z obszarów wiedzy koniecznych do uzyskania zamierzonych efektów kształcenia. Ocena z egzaminu jest liczona jako średnia arytmetyczna ocen za projekt, za odpowiedzi na poszczególne pytania, liczone razem ze średnią ze studiów, zaokrągloną zgodnie z zasadami obowiązującymi przy ustalaniu ostatecznego wyniku studiów.

Przebieg procesu dyplomowania, oparty jest na procedurach, które są spójne i nie budzą większych zastrzeżeń. Jest wzorcem stosowanym i akceptowanym na większości wydziałów architektury w kraju. Przegląd wybranych losowo prac dyplomowych pozwala stwierdzić, że ich tematy są zazwyczaj dobrze dobrane do poziomu i zakresu dyplomów inżynierskich i magisterskich. Oceny są zazwyczaj adekwatne do poziomu prac.

Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów jest: średnia arytmetyczna wszystkich ocen z egzaminów i przedmiotów kończących się zaliczeniem, z uwzględnieniem ocen niedostatecznych uzyskanych w ciągu całego okresu studiów z wagą 0,6, ocena z pracy dyplomowej z wagą 0,2 oraz ocena z egzaminu dyplomowego z wagą 0,2. Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. np. protokoły egzaminacyjne i dyplomy oraz suplementy, prowadzona jest prawidłowo. Opisane regulacje tworzą odpowiednie podstawy do weryfikacji realizacji efektów kształcenia, w odniesieniu do procesu dyplomowania.

Zdaniem studentów zasady zaliczenia są dla nich transparentne i sprawiedliwe dla wszystkich. Studenci podczas spotkania z ZO pozytywnie wypowiadali o systemie oceny tych efektów. Przedstawiany na pierwszych zajęciach w semestrze jest w ich opinii konsekwentnie realizowany.

Należy zauważyć, że Jednostka nie stosuje ujednoliconego systemu oceny efektów kształcenia i ich weryfikacji. Ocena osiągnięć efektów kształcenia jest zindywidualizowana: prowadzący przedmiot zazwyczaj odnosi się w ocenie do wybranych efektów kształcenia. Brak jest jednolitego systemu oceny uwzględniającego wszystkie kategorie efektów kształcenia, z podziałem na: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Brak jest wyszczególnienia tych kategorii na poziomie modułów i na poziomie kierunku. W związku z tym w systemie oceny brak jest dla nich specyficznych sposobów weryfikacji. System tylko częściowo umożliwia zmierzenie efektów kształcenia - w zakresie szczegółowym poszczególnych przedmiotów. Brak jest również wystandaryzowanych wymagań w stosunku do oceny osiągniętych efektów kształcenia. Każdy prowadzący ma swoją metodę oceny.

Odsiew jest spowodowany głównie brakiem odpowiednich narzędzi sprawdzających kandydatów na przyjmowany kierunek (główny odsiew na pierwszych semestrach studiów) oraz trudnościami logistycznymi studiujących.

Zaleca się zmianę systemu oceny efektów kształcenia zdobytych podczas praktyki, tak by ich weryfikacja należała do pracownika Wydziału lub była przeprowadzana wspólnie z opiekunem instytucji przyjmującej, a nie wyłącznie przez niego samego.

- 4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Od kilku lat działa na Uczelni Biuro Karier, które służy pomocą studentom i absolwentom w poszukiwaniu ofert pracy, praktyk i staży zawodowych. We wrześniu 2014r. rozpoczęło ono monitorowanie karier zawodowych absolwentów, którzy uzyskali dyplom w roku 2013. Badanie ma charakter ankiety internetowej rozsyłanej drogą e-mailową do wszystkich absolwentów, którzy wcześniej wyrazili pisemną zgodę na udział w badaniu.

Jednym z głównych celów badania jest poznanie, jakie umiejętności nabyte w czasie studiów okazują się być najbardziej przydatne na rynku pracy. Badania ma również na celu zebranie informacji o najbardziej poszukiwanych na rynku pracy specjalizacjach, branżach, w których absolwenci pracują, czasie poszukiwania tej pracy i przydatności zdobytej na Uczelni wiedzy i umiejętności w praktyce. Wyniki tych badań mogą być pomocne w dostosowywaniu efektów kształcenia do oczekiwań rynku pracy, jednakże *Raport Samooceny* nie określa zakresu wpływu tych badań na doskonalenie procesu kształcenia oraz na zmianę efektów kształcenia. Być może wynika to z faktu, że badania te są w fazie początkowej. Zbyt krótki czas badań nie pozwala więc jeszcze na wyciągnięcie wniosków ogólnych.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴.....znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Występuje zgodność założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia ze standardami kształcenia dla kierunku *architektura*, a także z koncepcją rozwoju kierunku. Odniesienie się tylko do standardów kształcenia jest jednak niewystarczające, gdyż standardy te nie ujmują wszystkich wymagań, określonych w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego*, w szczególności związanych z efektami sformułowanymi dla obszaru *nauk technicznych* i pełnej realizacji efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.

Brak informacji o kierunkowych efektach kształcenia i matrycy powiązań z wzorcowymi efektami dla obszaru *nauk technicznych* i efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, a także realizacji wymagań zawartych w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na kierunku i poziomie kształcenia*, uniemożliwia stwierdzenie o pełnej zgodności programu kształcenia z założonym profilem ogólnoakademickim i uzyskaniem kompetencji inżynierskich.

2.

Należy stwierdzić, że sformułowanie efektów kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego, a także efektów inżynierskich kształcenia, jest niewystarczające. Brak jasnej koncepcji integralności programu nauczania prowadzi do nadmiernego rozdrobnienia liczby przedmiotów i przedmiotowych efektów kształcenia, które są trudne do zweryfikowania w holistycznym ujęciu problematyki projektowej.

3.

Ogólne procedury związane z pomiarem i oceną efektów kształcenia określone są w *Regulaminie Studiów*. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów. Wprowadza również skalę ocen stosowanych w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. Sposoby pomiaru i oceny efektów kształcenia zostały określone w sylabusach przedmiotów.

Weryfikacja efektów kształcenia prowadzona jest na różnych etapach kształcenia.

Jednostka nie stosuje jednak ujednoczonego systemu oceny efektów kształcenia i ich weryfikacji, uwzględniającego wszystkie kategorie efektów kształcenia, z podziałem na: wiedzę, umiejętności i

kompetencje społeczne. Brak jest również wystandaryzowanych wymagań w stosunku do oceny osiąganych efektów kształcenia. Każdy prowadzący ma swoją metodę oceny.

Przebieg procesu dyplomowania, oparty jest na procedurach, które są spójne i nie budzą większych zastrzeżeń. Przegląd wybranych losowo prac dyplomowych pozwala stwierdzić, że ich tematy są zazwyczaj dobrze dobrane do poziomu i zakresu dyplomów inżynierskich i magisterskich. Oceny są zazwyczaj adekwatne do poziomu prac.

Zaleca się zmianę systemu oceny efektów kształcenia zdobytych podczas praktyki, tak by ich weryfikacja należała do pracownika Wydziału lub była przeprowadzana wspólnie z opiekunem instytucji przyjmującej, a nie wyłącznie przez niego samego

4.

Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy od września 2014r. Badaniem zajmuje się uczelniane Biuro Karier. Badania te są w fazie początkowej, co nie pozwala jeszcze na sformułowanie wniosków ogólnych.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Program kształcenia opracowany został zgodnie z obowiązującymi warunkami i podstawą programową określonym dla kierunku *architektura* zawartą w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków weterynarii i architektury (Dz. U. Nr 207 z dnia 29 września 2011r.)*. Na podstawie tego *Rozporządzenia* opracowano również wykaz efektów kształcenia, które stanowią opis sylwetki absolwenta.

Realizowany program kształcenia spełnia wymagania określone w standardach pod względem struktury programowej, godzin i punktów ECTS. Umożliwia również realizację określonych przez Wydział efektów kształcenia opartych na standardach dla kierunku architektura. Natomiast ocena, czy realizowany program umożliwia osiągnięcie efektów kształcenia pod kątem spełnienia wymagań kierunku o profilu ogólnoakademickim jest niemożliwa, ze względu na brak opisu tych efektów w programie kształcenia.

Studia pierwszego stopnia odbywają się w pełnym wymiarze godzin (2783), określonym w programie studiów. Realizowane są one w systemie punktacji, w wymiarze 210 punktów ECTS. Wszystkie przedmioty ujęte w programie są obowiązkowe. Proces nauczania uwzględnia w równym stopniu teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia. Przedmioty projektowe realizowane są w formie pracowni mistrzowskich prowadzonych przez wybranych architektów, z odpowiednim dorobkiem naukowym, projektowym i realizacyjnym. W ramach procesu kształcenia jest możliwość podjęcia jedno- lub dwusemestralnych studiów na innej uczelni, w ramach wymiany międzynarodowej studentów Erasmus. Elementem programu studiów są praktyki zawodowe (plener rysunkowy, praktyka architektoniczna w biurze projektów). Studia pierwszego stopnia kończą się egzaminem dyplomowym, na który składa się obrona wykonywanego w trakcie VII semestru projektu inżynierskiego oraz egzamin teoretyczny z zakresu programu studiów. Przed przystąpieniem do dyplomu należy uzyskać zaliczenia z wszystkich przedmiotów objętych programem studiów oraz odbyć obowiązkowe praktyki zawodowe. Opracowany program autorski studiów pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia gwarantując odpowiedni stopień kwalifikacji.

Studia drugiego stopnia zostały pomyślane jako wyższy etap kształcenia studentów - absolwentów - studentów pierwszego stopnia. Program nauczania na studiach drugiego stopnia został skonstruowany pod kątem przekazania absolwentowi poszerzonej - w stosunku do studiów pierwszego stopnia - wiedzy, dotyczącej projektowania architektonicznego i urbanistycznego,

ochrony zabytków oraz planowania przestrzennego ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych koncepcji teoretycznych i osiągnięć w dziedzinie *architektury i urbanistyki* w ostatnich latach.

Studia drugiego stopnia odbywają się w pełnym wymiarze godzin określonym w programie studiów (1005 godzin) i realizowane są w systemie punktacji w wymiarze 90 punktów ECTS. Proces nauczania uwzględnia w równym stopniu teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia. Od pierwszego semestru student ma możliwość wyboru, w ramach przedmiotu projektowania architektonicznego, problematyki zadań projektowych i nauczycieli prowadzących przedmiot. Przedmioty projektowe realizowane są w formie pracowni mistrzowskich prowadzonych przez wybranych architektów z odpowiednim dorobkiem naukowym, projektowym i realizacyjnym. W czasie trwania II semestru istnieje możliwość podjęcia jednosemestralnych studiów na innej uczelni w ramach programu Erasmus lub innych międzynarodowych programów realizowanych na kierunku *architektury*.

Studia drugiego stopnia kończą się egzaminem dyplomowym, na który składa się obrona wykonywanego w trakcie III semestru projektu dyplomowego i egzaminem teoretycznym, z zakresu programu studiów drugiego stopnia, i przyznaniem tytułu magistra inżyniera architekta.

Analiza programu kształcenia I i II stopnia nasuwa jednak następujące wątpliwości:

- w strukturze programu zarówno I jak i II stopnia brak jest całkowicie wybieralności, co jest sprzeczne z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*, które mówi, że program studiów powinien umożliwiać studentowi wybór modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia;
- na II stopniu studiów brak w programie przedmiotów humanistyczno-społecznych (za które student powinien uzyskać liczbę nie mniejszą niż 5 punktów ECTS);

Inne pomniejsze uwagi to:

- przedmiot modelowanie powtarza się na I i II stopniu: sylabus jest identyczny,
- przedmiot seminarium dyplomowe jest w sylabusie opisany jako ćwiczenia, a są to przecież dwie całkowicie różne metody prowadzenia zajęć (seminarium polega na nauczaniu z czynnym uczestnictwem studentów, którzy samodzielnie opracowują część zagadnień poruszanych na seminarium i następnie przedstawiają swoje opracowania w postaci prezentacji, referatu, czy też w jeszcze inny sposób, jak również biorą aktywny udział w dyskusji nad danym zagadnieniem wykazując się posiadaną wiedzą).

System punktowy ECTS, wdrożony na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych na kierunku *architektura*, jest zgodny z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz. U. nr 201, poz. 1187)*, które zastąpiło *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2006r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia osiągnięć studenta (Dz. U. nr 187, poz. 1385)* oraz z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury*.

Nadawanie punktacji ECTS odpowiadającej poszczególnym komponentom edukacyjnym odbywa się w ramach konstruowania programu studiów. Przyporządkowanie to ściśle odnosi się do określonej liczby punktów na I stopniu studiów inżynierskich, osiąganych w ciągu 7 semestrów (210 pkt. ECTS) i na II stopniu studiów magisterskich, osiąganych w ciągu 3 semestrów (90 pkt. ECTS). W poszczególnych semestrach za zaliczenie przedmiotu student otrzymuje punkty ECTS, wyszczególnione w sylabusie przedmiotu. Przyjęto, że 1 pkt. ECTS odpowiada 25–30 godzinom pracy wymaganej od studenta dla osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Określono różne formy aktywności studenta, godziny kontaktowe (np. wykład, ćwiczenia, konwersatorium) oraz bez kontaktu z wykładowcą, poświęcone na pracę indywidualną, potrzebną do zaliczenia przedmiotu (przygotowanie się do zajęć, egzaminu, dyskusji, pisanie/opracowanie projektu, prezentacji, referatu, studiowanie literatury, zebranie i wybór odpowiednich materiałów).

Nie przewidziano jednak w programie studiów żadnych punktów za praktyki zawodowe, co należy uznać za niezgodne z zasadą waloryzacji każdego rodzaju aktywności obowiązkowej studentów, prowadzącej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Liczba punktów przypisana w programie kształcenia poszczególnym modułom i przedmiotom odpowiada wymaganiom określonym w standardach dla kierunku *architektura*.

Należy stwierdzić, że sekwencja przedmiotów i modułów w programie kształcenia jest prawidłowa. Polega ona na rozpoczęciu kształcenia od wiedzy podstawowej i kierunkowej - w pierwszych czterech semestrach, a następnie na stopniowym przechodzeniu do bardziej specjalistycznych zagadnień kierunkowych - w późniejszych semestrach (nauczenia i pogłębianiu - na pierwszym stopniu studiów inżynierskich oraz zaawansowaniu treści merytorycznych - na drugim stopniu studiów magisterskich).

Praktyka zawodowa – w wymiarze 5 tygodni – jest obowiązkowym elementem kształcenia, której zaliczenie jest niezbędne do dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego. Na kierunku przewidziane są dwa rodzaje praktyk zawodowych:

– praktyka rysunkowa tzw. plener – trwający jeden tydzień jest zwieńczeniem czterech semestrów zajęć z przedmiotu rysunek odręczny i techniki artystyczne. Celem zajęć, które odbywają się w plenerze Krakowa, jest pokazanie indywidualnego sposobu postrzegania przestrzeni, a także sposobu myślenia o niej oraz ukazanie własnego osiągniętego warsztatu rysunkowego.

– praktyka zawodowa w pracowni lub biurze architektonicznym trwająca 4 tygodnie. Aktualizowana rokrocznie lista pracowni i biur architektonicznych jest dostępna dla studentów w dziekanacie i na stronie internetowej kierunku. System praktyk zawodowych jest ściśle powiązany z koncepcją pracowni mistrzowskich, realizowaną na kierunku *architektura* przez cały proces kształcenia.

Pewne wątpliwości budzi potraktowanie pleneru rysunkowego jako praktyki zawodowej. Wydaje się, że jest to raczej poszerzenie umiejętności z zakresu rysunku odręcznego i technik artystycznych i nie wspomaga poznawania merytorycznej struktury elementów procesu projektowania architektonicznego.

W odniesieniu do praktyk zawodowych w biurze architektonicznym brak karty przedmiotu i regulaminu praktyk uniemożliwia ocenę spójności z założonymi efektami kształcenia.

Należy zauważyć, że brak praktyki zawodowej polegającej na pracy przy inwentaryzacji obiektu (np. zabytku architektury), czy też jako tzw. praktyki budowlanej, przy realizacji obiektu architektonicznego, co jest powszechnie stosowane na innych wydziałach architektury, jest mankamentem zastosowanej w Jednostce struktury tematycznej praktyk. Nie spełnia wymagań nabycia odpowiednich umiejętności tzn. minimum zapoznania się ze specyfiką i procesem budowania, co szczególnie wydaje się istotne przy praktycznym (deklarowanych 60% zajęć o charakterze praktycznym) nastawieniu kształcenia na realizowanym kierunku.

Realizacja procesu kształcenia odbywa się zgodnie z „*Regulaminem Studiów KAAF*”. Plany i programy kształcenia przechowywane są w dziekanacie i udostępniane na stronie internetowej Wydziału. Kształcenie zorganizowane jest w formie studiów stacjonarnych. Wszystkie zajęcia odbywają się w pomieszczeniach Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych. Zajęcia są od poniedziałku do piątku w godzinach przedpołudniowych i wczesnych popołudniowych. Większość zajęć ma formę ćwiczeń praktycznych (zajęcia z projektowania).

Wykładowcy szeroko stosują metody aktywizujące studenta, zwłaszcza dyskusje i debaty, studia przypadków, prezentacje własnych doświadczeń zawodowych, itp. Szczególny nacisk położony jest na zespołowe przygotowywanie projektów i kształtowanie przy tym kompetencji zawodowych i społecznych.

Terminy sesji egzaminacyjnych zimowych i letnich, podstawowych i poprawkowych wyznaczane są w sposób zapewniający wystarczający czas do przeprowadzenia egzaminów i ich oceny, a także ogłoszenia wyników.

W procesie kształcenia wykorzystywane są różnicowane formy dydaktyczne: wykłady, ćwiczenia konwersatoria, seminaria, lektoraty, warsztaty. Wykładowcy są do dyspozycji studentów w czasie zajęć dydaktycznych i w czasie dyżurów, których terminy są ogłaszane na początku każdego semestru.

Organizacja studiów wspierana jest sprawnie funkcjonującym systemem informatycznym ułatwiającym komunikację między dziekanatem, wykładowcami i studentami. Głównym elementem tego systemu jest *Wirtualny Dziekanat* – aplikacja internetowa współpracująca z pakietem *Proakademia*, czyli systemem informatycznym obsługującym dziekanat, dział nauczania i kadry. *Wirtualny Dziekanat* umożliwia prezentowanie istotnych informacji dotyczących studentów, związanych z tokiem studiów, takich jak: przynależność do grup, przedmioty i oceny, średnia, stan zaliczenia semestru, harmonogramy zajęć studentów, plany prowadzących zajęcia wraz z terminami konsultacji i kontaktem e-mailowym, terminy egzaminów i zaliczeń.

Dzięki dostępowi do internetowego systemu sylabusów, studenci mają pełną informację na temat przedmiotów realizowanych w toku studiów, obejmującą cele zajęć, efekty kształcenia, treści merytoryczne, metody i techniki dydaktyczne, zalecaną literaturę oraz sposoby weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Organizacja procesu kształcenia nie budzi zastrzeżeń w kontekście możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Forma realizacji zajęć praktycznych – ćwiczeń projektowych, w formie indywidualnych konsultacji – jest powszechnie przyjętą formą realizacji tego typu zajęć na kierunkach *architektura*.

Indywidualizacja procesu kształcenia wiąże się również z możliwością dostosowywania toku studiów do indywidualnych potrzeb studenta.

Zgodnie z *Regulaminem Studiów* student może za zgodą Dziekana studiować według indywidualnego planu i programu studiów. Student studiujący w tym trybie musi zrealizować wszystkie wymagania określone w sylabusach. Z indywidualizacji procesu kształcenia mogą korzystać również cudzoziemcy, stanowiący z roku na rok coraz liczniejszą grupę studentów. Mogą oni liczyć na dodatkowe konsultacje ze strony wykładowców, dostosowanie sposobu egzaminowania do możliwości językowych, usprawiedliwienie nieobecności wynikających z obchodzenia świąt i uroczystości związanych z narodowością, kulturą i religią. Studenci, dla których język polski nie jest językiem ojczystym, uczęszczają w pierwszym semestrze na obowiązkowy dla nich przedmiot „Kultura języka polskiego” w wymiarze 45 godz. (15 godz. wykładów i 30 godz. ćwiczeń). Oceny z tego przedmiotu nie są wliczane do średniej ocen. Również liczba godzin tego przedmiotu nie jest wliczana do ogólnej sumy godzin.

Indywidualizacja procesu kształcenia dla cudzoziemców budzi poważne wątpliwości. Przede wszystkim ze względu na brak w programie studiów opcji angielskojęzycznej, co uniemożliwia studentom zagranicznym studiowanie, w obowiązującym dla studiów polskojęzycznych, zakresie. Studia takie są niepełne i nie spełniają postawionych wymagań w zakresie osiągnięcia efektów kształcenia.

Studenci niepełnosprawni mogą studiować według indywidualnego planu i programu studiów, wystąpić o dodatkowe konsultacje czy dostosowanie formy prowadzenia zajęć i odbywania egzaminu do ich możliwości. Studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o wsparcie asystenta ułatwiającego pełne korzystanie z oferty Uczelni. Brak informacji ilu niepełnosprawnych studentów kierunku *architektura* korzysta z indywidualnego programu i planu studiów uniemożliwia ocenę efektywności podjętych działań w realizacji przez studenta efektów kształcenia.

Brak przykładu indywidualnego programu studiów dla studentów szczególnie uzdolnionych uniemożliwia ocenę jego skuteczności.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie wypowiedzieli się na temat organizacji procesu kształcenia.

W ich opinii czas trwania kształcenia jest wystarczający do osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia. Treści kształcenia, formy zajęć dydaktycznych i metody kształcenia z punktu widzenia studentów sprzyjają prawidłowemu procesowi kształcenia.

Na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych przyjęto, że 1 punkt ECTS to około 25 godzin nakładu pracy przeciętnego studenta. Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili przyjętą punktację ECTS. Studenci pozytywnie ocenili także sekwencję przedmiotów i modułów, określoną w planie i programie studiów. Studenci wyrazili opinię, że sekwencja przedmiotów pozwala na prawidłową realizację programu kształcenia.

Podczas spotkania z ZO studenci wyrazili bardzo pozytywną opinię na temat procesu odbywania praktyk. Uważają, że Uczelnia ma wystarczającą ofertę praktyk w wielu instytucjach i biurach projektowych, co umożliwia kształcenie zgodne z programem studiów. Podczas praktyk studenci są zobowiązani prowadzić *Dziennik praktyk zawodowych*, na podstawie którego opiekun pracy ocenia pracę i zalicza praktykę. W opinii studentów taka forma realizacji praktyk jest dla nich satysfakcjonująca.

W Uczelni istnieje możliwość indywidualizacji studiów poprzez *Indywidualny Plan Studiów i Program Kształcenia*. Ta forma indywidualizacja procesu kształcenia jest skierowana do studentów wybitnie uzdolnionych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz dla osób z niepełnosprawnościami. Tryb ubiegania się o ww. możliwości indywidualizacji studiów jest opisany w *Regulaminie Studiów*. Studenci wizytowanego kierunku deklarowali brak zainteresowania możliwościami indywidualizacji programu studiów. Studenci ponadto indywidualizują swój proces kształcenia przez wybór tzw. „pracowni mistrzowskiej”, którą mogą wybierać co semestr.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Zakładane w programie kształcenia efekty są zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków weterynarii i architektury* i z *Dyrektywą 2005/36/WE*.

W *Raporcie* podano tylko efekty dla absolwentów studiów II stopnia. Absolwent powinien posiadać wiedzę i umiejętności w zakresie:

1) projektowania architektonicznego, urbanistycznego i konserwatorskiego oraz planowania przestrzennego; 2) historii i teorii architektury, teorii urbanistyki, sztuk pięknych, nauk technicznych i nauk humanistycznych; 3) kształtowania środowiska człowieka z uwzględnieniem relacji zachodzących między ludźmi a obiektami architektonicznymi i otaczającą przestrzenią; 4) stosowania procedur opracowywania projektów obiektów architektonicznych z uwzględnieniem czynników społecznych; 5) rozwiązywania problemów funkcjonalnych, użytkowych, budowlanych, konstrukcyjnych, inżynierskich i technologicznych w stopniu zapewniającym bezpieczeństwo i komfort użytkowania obiektów, w tym osobom niepełnosprawnym; 6) stosowania przepisów i procedur techniczno-budowlanych, ekonomiki projektowania, a także realizacji i użytkowania obiektu architektonicznego oraz organizacji procesu inwestycyjnego i integracji planów z projektami planistycznymi w kraju oraz w państwach Unii Europejskiej.

Absolwent powinien rozumieć rolę zawodu architekta w społeczeństwie oraz jego wpływ na jakość środowiska. Absolwent powinien stosować zasady etyki zawodowej.

Absolwent powinien być przygotowany do:

1) podjęcia działalności twórczej w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego; 2) zdobycia uprawnień zawodowych wymaganych prawem; 3) wykonywania samodzielnych funkcji w budownictwie; 4) projektowania i kierowania robotami budowlanymi w specjalności architektonicznej; 5) koordynowania prac w wielobranżowych zespołach projektowych; 6) zarządzania projektowymi pracownikami architektonicznymi i urbanistycznymi; 7) samodzielnego prowadzenia działalności

gospodarczej; 8) podjęcia pracy badawczej. Absolwent powinien być przygotowany do podjęcia zatrudnienia w: pracowniach projektowych architektonicznych i urbanistycznych, jednostkach administracji samorządowej i państwowej, instytutach badawczych oraz jednostkach zajmujących się doradztwem. Absolwent powinien być przygotowany do podjęcia studiów trzeciego (doktoranckich).

Zgodnie z *Dyrektywą 2005/36/WE* program nauczania w równoważnym stopniu uwzględnia teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia architekta oraz gwarantuje uzyskanie następującej wiedzy i umiejętności:

- a) umiejętności tworzenia projektów architektonicznych spełniających wymogi zarówno estetyczne, jak i techniczne;
- b) odpowiedniej znajomości historii i teorii architektury oraz sztuk pokrewnych, technologii i nauk humanistycznych;
- c) wiedzy na temat sztuk pięknych w zakresie, w jakim wpływają one na jakość projektu architektonicznego;
- d) odpowiedniej znajomości urbanistyki, planowania oraz umiejętności niezbędnych w procesie planowania;
- e) rozumienia związków zachodzących pomiędzy ludźmi a budynkami oraz pomiędzy budynkami a środowiskiem je otaczającym, oraz potrzeby dostosowania budynków do ludzkich potrzeb i skali;
- f) rozumienia charakteru zawodu architekta oraz jego roli w społeczeństwie, w szczególności w przygotowywaniu koncepcji projektów uwzględniających czynniki społeczne;
- g) rozumienia metod gromadzenia informacji i przygotowywania koncepcji projektu;
- h) rozumienia problemów konstrukcyjnych, budowlanych i inżynierskich związanych z projektowaniem budynków;
- i) odpowiedniej wiedzy w zakresie problemów fizycznych i technologii oraz funkcji budynków, umożliwiającej zapewnienie im wygodnych wnętrz oraz zabezpieczenia przed niekorzystnym działaniem czynników atmosferycznych;
- j) umiejętności koniecznych do projektowania budynków spełniających wymogi użytkowników w zakresie, w jakim umożliwiają to dostępne środki finansowe i przepisy budowlane;
- k) odpowiedniej znajomości gałęzi przemysłu, organizacji, przepisów i procedur niezbędnych dla realizacji projektów budynków oraz integracji planów z ogólnym projektem planistycznym.

Ponieważ nie odniesiono efektów kształcenia określonych na podstawie standardów dla kierunku *architektura* do programu studiów niemożliwe jest stwierdzenie, czy treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

W odniesieniu do efektów kształcenia zawartych w artykule 46 *Dyrektywy 2005/36/WE*, które dotyczą I i II stopnia wspólnie przypisano poszczególnym efektom przedmioty. Realizują one założone efekty kształcenia, ale bez podziału na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Dlatego trudno także ocenić spójność tych efektów z treściami, formami i metodami dydaktycznymi.

Podsumowując można stwierdzić, że brak powszechnie przyjętych, obowiązujących zapisów w zakresie osiągania efektów kształcenia uniemożliwia jednoznaczną ocenę.

Spójność programu praktyk została omówiona w punkcie 3.1.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴.....znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Program kształcenia opracowany został zgodnie z obowiązującymi warunkami określonymi w standardach kształcenia dla kierunku *architektury*. Umożliwia on realizację każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, określonych w tych standardach. Ocena spełnienia wymagań dla obranego dla tego kierunku profilu

ogólnoakademickiego jest jednak niemożliwa, ze względu na brak opisu tych efektów w programie kształcenia.

Proces nauczania uwzględnia w równym stopniu teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia. Sekwencja przedmiotów i modułów w programie kształcenia jest w większości prawidłowa.

Wdrożony system punktowy ECTS jest na ogół właściwy. Liczba punktów przypisana poszczególnym modułom i przedmiotom odpowiada wymaganiom określonym w standardach kształcenia dla kierunku *architektura*. Nie przewidziano punktów ECTS za praktyki zawodowe, co jest niezgodne z zasadą oceny każdej aktywności, prowadzącej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. System ECTS umożliwia studentom indywidualizację programu studiów poprzez *Indywidualny Plan Studiów i Program Kształcenia* oraz wybór tzw. „pracowni mistrzowskich”. Brak jest jednak spełnienia wymaganego kryterium wybieralności, w liczbie minimalnej 30% spośród wszystkich punktów ECTS.

W odniesieniu do praktyk zawodowych w biurze architektonicznym brak karty przedmiotu i regulaminu praktyk uniemożliwia ocenę spójności z założonymi efektami kształcenia. Mankamentem programu praktyk jest brak praktyki zawodowej na budowie i inwentaryzacyjnej.

Wątpliwości budzi indywidualizacja procesu kształcenia dla cudzoziemców, przede wszystkim ze względu na brak w programie studiów opcji angielskojęzycznej.

2.

Brak obowiązujących zapisów w zakresie osiągania efektów kształcenia uniemożliwia jednoznaczną ocenę. Niemożliwe jest stwierdzenie, czy treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość ponieważ nie odniesiono efektów kształcenia określonych na podstawie standardów dla kierunku *architektura* do programu studiów.

W odniesieniu do efektów kształcenia zawartych w artykule 46 *Dyrektywy 2005/36/WE*, które dotyczą I i II stopnia, wspólnie przypisano poszczególnym efektom przedmioty. Realizują one założone efekty kształcenia bez podziału na wiedzę, umiejętności i kompetencje. Dlatego trudno także ocenić spójność tych efektów z treściami, formami i metodami dydaktycznymi.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe są w dużym stopniu architektami, w tym prowadzącymi tzw. „pracownie mistrzowskie”. Główną wiedzę, a zwłaszcza umiejętności projektowe, studenci uzyskują podczas pracy w tych pracowniach. Pozostałe kwalifikacje uzyskiwane są w trakcie innych zajęć, wykładów, ćwiczeń i seminariów, prowadzonych w znacznej części przez nauczycieli akademickich spoza kadry wykazanej w minimum. W tej grupie, na wykazane 44 osoby, 11 wykonuje zajęcia w ramach „pracowni mistrzowskich”. Pozostałe osoby wykazują się kwalifikacjami, potrzebnymi do kształcenia w innych obszarach, poza projektowaniem architektonicznym. Nauczyciele ci, wykazani zarówno w minimum kadrowym, jak i spoza tego grona, reprezentują specjalności z dziedziny nauk humanistycznych, ekonomicznych, matematycznych oraz nauk o ziemi. Z dziedziny *nauk technicznych*, poza *architekturą i urbanistyką*, nauczycielami akademickimi są specjaliści z *budownictwa* oraz *inżynierii środowiska*. Grono nauczycieli akademickich uzupełnione jest bardzo istotną grupą osób z dziedziny sztuki.

W konkluzji można stwierdzić, że liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia, w realizacji oferty programowej Wydziału.

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Zgodnie z *Raportem Samooceny Uczelnia* przedstawiła do minimum kadrowego kierunku *architektura* 14 nauczycieli akademickich, w tym 8 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 6 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego.

Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na kierunku *architektura* spełnia wymagania określone w § 15 ust. 1 *Rozporządzenia z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz. U. z 2014r. poz. 1370), zgodnie z którym minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia powinno stanowić co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Spełnione są warunki określone w § 8 ust. 1 pkt 2 d *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r.* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), tj. do minimum kadrowego dla studiów drugiego stopnia zalicza się nauczycieli akademickich, dla których uczelnia, w skład której wchodzi ta jednostka, jest podstawowym miejscem pracy.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczony za zgodność z oryginałem. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Wszystkie osoby zaliczone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a *Ustawy z dnia 27 lipca 2005r. - Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Stwierdzono także, że wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki § 13 ust. 1 ww. *Rozporządzenia*, zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów. Analiza obciążenia nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe pozwala na stwierdzenie, iż wszyscy nauczyciele akademicy spełniają warunek określony w § 13 ust. 2 powyższego *Rozporządzenia*, zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku samodzielnego nauczyciela akademickiego lub 60 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia.

Na podstawie analizy umów o pracę oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, iż nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe są zatrudnieni w Uczelni od kilku/kilkunastu lat. Dla wszystkich nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Z analizy danych dotyczących składu minimum kadrowego na wizytowanym kierunku z okresu ostatnich 4 lat, tj. 2011/2012-2014/2015 wynika, że minimum kadrowe nie było zmieniane. Na podstawie powyższych informacji można przyjąć, że minimum kadrowe jest stabilne.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku, spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 4 *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). Przy liczbie nauczycieli

akademickich zaliczonych do minimum kadrowego wynoszącej 14 osób i łącznej liczbie studentów wynoszącej 205, stosunek ten wynosi około 1:7. Jest zatem znacznie poniżej wymaganej ważonej średniej arytmetycznej określonej dla obszaru nauk technicznych (1:60) i obszaru sztuki (1:25). Kryterium to zostało spełnione.

Osoby przedstawione w minimum kadrowym, wykazują się z reguły dużym dorobkiem naukowym i kwalifikacjami dydaktycznymi. Jeśli chodzi o doświadczenie zawodowe, to część kadry zalicza się do grona najwybitniejszych projektantów polskich. Kilka osób reprezentuje unikatowe specjalności. Również w grupie pozostałych nauczycieli akademickich, zdecydowana większość osób ma wystarczający dorobek naukowy lub praktyczny-zawodowy do prowadzenia zajęć na wizytowanym kierunku. W kilku przypadkach można mieć wątpliwości, gdy zajęcia są prowadzone przez osoby o innym wykształceniu. W szczególności przedmioty typowo techniczne jak fizyka budowli, czy instalacje budowlane prowadzą architekci. Być może, mają one odpowiedni dorobek naukowy, ale nie został on przedstawiony w *Raporcie Samooceny*. Jednakże zarówno prace etapowe jak i przeprowadzone hospitacje zajęć z tych przedmiotów pozwoliły ocenić odpowiedni poziom prowadzonych zajęć. Ogólnie odpowiednie kwalifikacje dydaktyczne nauczycieli nie budzą wątpliwości, co potwierdziły dokonane przez ZO hospitacje zajęć.

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Wydział Architektury i Sztuk Pięknych prowadzi politykę budowania własnej kadry nauczycieli akademickich, dla których jednostka jest podstawowym miejscem pracy. Na ocenianym kierunku liczba osób, dla których Wydział jest podstawowym miejscem pracy, zatrudnionych w ramach umowy o pracę wynosi 17.

Władze Wydziału wspierają uzyskiwanie stopni naukowych, głównie przez dystrybucję środków, przeznaczonych na badania naukowe. Podczas ostatnich 5 lat, spośród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *architektura*, 4 osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego a 2 stopień doktora. Osoby przygotowujące rozprawy, prowadzące do uzyskania stopnia naukowego, mogą liczyć na zmniejszenie pensum dydaktycznego i finansowanie badań naukowych ze środków Uczelni. Istnieje sformalizowany miernik ewaluacyjny osiągnięć pracowniczych, którego wyniki wpływają na ocenę pracownika. Uczelnia uczestniczy w programach międzynarodowych. W ostatnich trzech latach, w ramach programów Erasmus, 4 nauczycieli akademickich prowadziło wykłady w uczelniach zagranicznych.

(Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy);

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ ..... w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Zarówno liczba pracowników naukowo-dydaktycznych, jak i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie celów i efektów kształcenia.

2.

Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne nauczycieli akademickich są odpowiednie do programu i zakładanych efektów kształcenia. Część nauczycieli wykazuje się bardzo dużym, a niekiedy wybitnym dorobkiem praktycznym.

3.

Polityka kadrowa Uczelni konsekwentnie zmierza do stabilizacji własnej kadry naukowo-dydaktycznej.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Sale dydaktyczne

Studenci kierunku *architektura* odbywają zajęcia dydaktyczne w budynku własnym, na terenie kampusu oraz w obiekcie wynajmowanym przy ul. Ślusarskiej 9. Na terenie Uczelni znajduje się łącznie 71 sal dydaktycznych, w tym 13 multimedialnych sal wykładowych, wyposażonych w wysokiej klasy sprzęt, umożliwiające wszelkiego typu prezentacje multimedialne. Na terenie kampusu istnieje 11 pracowni komputerowych, z kilkudziesięciu stanowiskami każda. Uczelnia dysponuje także studiem telewizyjnym i siedzibą uczelnianej telewizji internetowej. W wyznaczonych miejscach zapewniony jest darmowy bezprzewodowy dostęp do Internetu.

Wydział Architektury i Sztuk Pięknych w pewnym stopniu korzysta z bazy ogólnouczelnianej, ale większość zajęć odbywa się w wynajmowanym budynku, przystosowanym do potrzeb dydaktyki. Budynek ten nie jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Inne budynki, w których znajdują się, np. stołówka studencka i przychodnia medyczna są dostosowane dla tych osób. Według opinii studentów sale są wystarczająco duże do prowadzenia zajęć, na które uczęszczają. Choć pracownicy i studenci podkreślali miłą atmosferę panującą w tym budynku, jednak baza ta stwarza wrażenie pewnej tymczasowości. Władze Uczelni przedstawiały plany zmierzające do całkowitego przeniesienia siedziby Wydziału na teren kampusu głównego. W Uczelni jest dostępna sieć bezprzewodowa, do której może podłączyć się każdy student.

Biblioteka

Biblioteka Uczelni jest dobrze zorganizowana i znajduje się na terenie kampusu. Podzielona jest ona na Czytelnię Główną, Czytelnię Czasopism, Oddział Informacji Naukowej i Wypożyczalnię. Liczba woluminów wynosi 120 tysięcy, przy czym trzecią część stanowią publikacje obcojęzyczne. Magazyny biblioteki umożliwiają ponad czterokrotne zwiększenie liczby woluminów. W bieżącej prenumeracie znajduje się 411 tytułów czasopism, częściowo obcojęzycznych oraz ok. 1300 czasopism archiwalnych. Biblioteka ma udogodnienia, umożliwiające korzystanie z zasobów bibliotecznych przez osoby niepełnosprawne, zwłaszcza niewidome i niedowidzące. Istnieją również udogodnienia dla osób niedowidzących i niedosłyszących w postaci pętli indukcyjnych, powiększalników tekstu, oznaczeń na drzwiach napisanych alfabetem Braille'a. Poza tym Uczelnia posiada komputer w bibliotece, który jest przystosowany do potrzeb osób niedowidzących lub mających problemy z koordynacją ruchową.

Do dyspozycji użytkowników jest ponad 100 miejsc siedzących i 55 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Biblioteka jest czynna przez 7 dni w tygodniu.

Biblioteka jest dobrze zaopatrzona w książki i czasopisma pod kątem potrzeb kierunku *architektura*. ZO wizytując bibliotekę, potwierdza, że istnienie pozycji, umieszczonych w sylabusach przedmiotów, zarówno dotyczących projektowania architektonicznego, jak i z budownictwa, inżynierii

środowiska, a także przedmiotów podstawowych i ogólnych. Mankamentem biblioteki jest słaba wentylacja, co stanowi duże utrudnienie przy długotrwałej pracy umysłowej.

Również w ocenie studentów biblioteka jest dobrze wyposażona w literaturę potrzebną do realizacji zamierzonych efektów kształcenia. Jest dostępna w godzinach odpowiadających potrzebom studentów. Każdy student może mieć dostęp do źródeł elektronicznych zarówno bezpłatnych, jak i płatnych.

Baza rekreacyjno-sportowa

Pomieszczenia Studium Wychowania Fizycznego mają łączną powierzchnię 510m². Na terenie kampusu znajduje się sala gimnastyczna i dobrze wyposażona siłownia. Taka baza nie jest wystarczająca do obsługi wszystkich studentów Uczelni, zatem konieczne jest wynajmowanie dodatkowych sal na terenie Krakowa (basen i dwie hale sportowe).

Ogólnie można stwierdzić, że baza dydaktyczna i sportowa jest jeszcze w fazie rozwoju.

Baza praktyk zawodowych

Realizacja 4 tygodniowych praktyk zawodowych w pracowni lub biurze architektonicznym jest lokalowo zmienna. System praktyk zawodowych, ściśle powiązany z koncepcją pracowni mistrzowskich, realizowany jest przy rocznie przeprowadzanej aktualizacji listy pracowni i biur architektonicznych. Jest ona dostępna dla studentów w dziekanacie i na stronie internetowej kierunku. Zasada umożliwienia wyboru miejsc nie budzi wątpliwości. ZO nie miał możliwości sprawdzenia warunków lokalowych i wyposażenia miejsc odbywania tych praktyk.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴..... znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia zapewnia podstawową bazę dydaktyczną i sportową, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Nie uwzględnia ona jednak potrzeb osób niepełnosprawnych w pełnym zakresie, szczególnie w budynku Wydziału.

Ogólnie można stwierdzić, że baza ta jest jeszcze w fazie transformacji i rozwoju.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Główne obszary działalności naukowej Wydziału dotyczą zagadnień bezpośrednio związanych z *architekturą i urbanistyką*. Badania dotyczą głównie następujących zagadnień:

- Problemy funkcjonalno-przestrzenne architektury,
- Historia architektury polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Małopolski,
- Problemy współczesnej urbanistyki światowej,
- Przekaz zagadnień architektury za pomocą różnego rodzaju mediów.

Obecnie Wydział Architektury i Sztuk Pięknych otrzymał kategorię naukową B.

W ramach działalności statutowej na rok 2014 realizowane są trzy projekty:

- Jean Nouvel. Ar(t)chitektura.
- Architektura i światło naturalne. Próba systematyki
- Idea i rzeczywistość wielobiegunowego rozwoju przestrzenno-funkcjonalnego megamiasta ery informacyjnej (na przykładzie megamiasta Tokio).

Ponadto do finansowania w roku 2015 zgłoszone zostały następujące projekty badawcze:

- Architektura Izraela: w służbie narodu i państwa.
- Zróżnicowanie i przemiany struktury osadniczej megamiast Japonii.
- Architektura mendijska w Małopolsce w wieku XIII i XIV.
- Foto-obrazy architektury. Fotografia jako medium referujące i projektujące architekturę.

Bardzo dobrze rozwinięta jest działalność wydawnicza w Uczelni, w tym na Wydziale AiSzP. Wydawane są liczne monografie specjalistyczne i periodyki uczelniane. Ciekawe, że ta działalność nie została ujęta w *Raporcie Samooceny*. Z *Raportu* wynika duża aktywność studentów w badaniach naukowych, w szczególności w działalności kół naukowych. Organizowane są konferencje naukowe i warsztaty. Również znaczący jest udział studentów w pracach badawczych dotyczących lotnisk.

Jednak podczas spotkania z przedstawicielem studenckim ZO PKA studenci podkreślili, że w małym stopniu biorą udział w badaniach naukowych, ponieważ nie wszyscy są zainteresowani taką działalnością. Jest to stwierdzenie dość zaskakujące. Nie było to sygnalizowane w *Raporcie Samooceny*. Działalność studentów poza programem kształcenia skupia się głównie na działalności zarobkowej w branży architektonicznej. Widoczny jest też udział studentów w projektach, o czym świadczą nagrody i wyróżnienia otrzymywane w skali regionalnej i krajowej. W *Raporcie Samooceny* wskazano 7 takich pozycji, uzyskanych w latach 2013 i 2014.

Jako, że za działalność naukową uznaje się również proces twórczego działania projektowego, w którym rozwiązywane i opisywane są istotne zadania i problemy inżynierskie i twórczo-artystyczne, włączanie studentów w proces projektowy uznać można również za spełnioną aktywność w tym zakresie.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴.....w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

W stosunku do potencjału kadrowego badania naukowe pełnią znaczącą rolę w działalności Wydziału. Prowadzone badania mają niewątpliwie pozytywny wpływ na realizowany proces dydaktyczny. Pozwala studentom, poprzez bezpośredni kontakt i intelektualny dyskurs z nauczycielami prowadzącymi takie badania, kształtować indywidualne zainteresowania i preferencje różnymi kategoriami architektury, poznawać dogłębnie ich złożoność i tendencje rozwojowe, umożliwiając zapoznanie się ze współczesnymi trendami w niej panującymi. Daje możliwość wyboru indywidualnej ścieżki kształcenia, adekwatnej do kompetencji nauczyciela-mistrza, co jest bardzo istotnym elementem wykształcenia przyszłego architekta w realizowaniu jego indywidualnych aspiracji i poszukiwania własnej drogi twórczego spełnienia się w zawodzie.

Wpływ na proces dydaktyczny współpracy naukowej i badawczej z innymi uczelniami lub instytucjami z otoczenia gospodarczego i społecznego należy ocenić pozytywnie.

Niestety słaby jest natomiast bezpośredni udział studentów w badaniach naukowych, zatem także i w prezentacji / publikacji ich wyników.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Zasady rekrutacji na kierunek *architektura* są sformułowane precyzyjnie i są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Studenci uważają, że zasady te są przez nich zrozumiałe i transparentne, zaś proces rekrutacji uwzględnia zasadę równych szans i nie zawiera regulacji, które dyskryminują jakąkolwiek grupę kandydatów. O zakwalifikowaniu się na studia decyduje lista rankingowa tworzona

na podstawie wyników uzyskanych podczas egzaminu maturalnego. W opinii studentów wielkość rekrutacji jest adekwatna do potencjału dydaktycznego i zapewnia odpowiednią jakość procesu kształcenia na wizytowanym kierunku.

O przyjęcie na studia II stopnia na kierunku *architektura* może ubiegać się wyłącznie osoba, która jest absolwentem studiów I stopnia i posiada tytuł zawodowy inżyniera architekta. Szczegółowe warunki i tryb rekrutacji na studia drugiego stopnia zawiera *Uchwała Senatu KAAFM z dn. 22 maja 2013 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia II stopnia w roku akademickim 2014/2015*.

Przyjęte zasady rekrutacji są prawidłowe.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Na Wydziale przyjęto, że zdobycie 1 punktu ECTS wymaga 25 godzin nakładu pracy studenta. W ocenie studentów czas i nakład pracy został określony prawidłowo w odniesieniu do założonych efektów kształcenia.

System oceny osiągnięć jest dla studentów również przejrzysty i zrozumiały. Zasady oceniania i zaliczania są przedstawiane przez każdego prowadzącego na pierwszych zajęciach w semestrze. Studenci pozytywnie oceniają zasady oraz sposób ich przekazywania. Również nie mają zastrzeżeń, co do stosowanej skali ocen i uważają, że wszyscy są oceniani sprawiedliwie i rzetelnie. Ocena efektów kształcenia odbywa się poprzez kolokwia, testy egzaminowe, zajęcia praktyczne oraz obserwację studentów przez nauczycieli akademickich. Rezultaty sprawdzianów są dostępne dla studentów i mają oni możliwość uzyskania informacji nt. popełnionych błędów.

Studenci uważają, że założone efekty kształcenia są w pełni sprawdzalne i weryfikowalne na każdym etapie studiów, a system oceny ich osiągnięć jest zorientowany na proces uczenia się.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Uczelnia umożliwia studentom udział w mobilności międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili wsparcie ze strony Uczelni w zakresie organizacji wymiany międzynarodowej. Na podstawie analizy własnej należy stwierdzić, że Uczelnia służy studentom pomocą. Program Erasmus w Uczelni ma swoją stronę internetową, gdzie są zamieszczone wszelkie potrzebne informacje o możliwościach odbycia nauki za granicą.

Partnerami Wydziału W ostatnich 5 latach było 6 uczelni zagranicznych: University of Dundee w Szkocji, Hochschule Bremen w Niemczech, L'École Supérieure d'Architecture de Nancy we Francji, l'Ecole Nationale d'Architecture Rabat (Fes, Marrakesch) w Maroku, University of Western Macedonia w Grecji. Obecnie realizowana jest współpraca z 5 uczelniami zagranicznymi i w stosunku do stanu z roku 2009/2010 liczba ta wzrosła z 2 do 5.

Należy stwierdzić, że ocena wpływu współpracy międzynarodowej prowadzonej przez jednostkę na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów jest znacząca.

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiąganiu założonych efektów kształcenia.

Studenci są zadowoleni z opieki dydaktycznej i naukowej. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów podczas konsultacji oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Terminy konsultacji są ustalane wspólnie ze studentami, przez co są one dostosowane do planu zajęć.

W Uczelni istnieje możliwość ubiegania się o Indywidualny Plan Studiów i Program Kształcenia, którego proces aplikacji jest opisany w Regulaminie Studiów. Studenci podczas

odbywania studiów mogą co semestr wybierać tzw. „pracownie mistrzowskie”, podczas których w mało licznych grupach mogą rozwijać swoje umiejętności.

W opinii studentów organizacja roku akademickiego oraz sesje egzaminacyjne są tak ułożone, że sprzyjają procesowi dydaktycznemu. Harmonogram roku akademickiego i sesji oraz plany zajęć są ogólnodostępne na stronie internetowej Uczelni.

W Uczelni funkcjonuje tzw. Poradnia regulaminowa, która podczas swoich godzin przyjęć oraz przez korespondencję internetową służy studentom radą i pomocą w sprawie interpretacji *Regulaminu Studiów* oraz innych regulacji prawnych funkcjonujących w Uczelni.

W Uczelni funkcjonuje biblioteka, która jest do dyspozycji studentów w wymiarze zgodnym z ich oczekiwaniami. Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili zaopatrzenie w literaturę, która jest wymagana przez prowadzących na zajęciach. Ponadto biblioteka posiada urządzenie, które jest ułatwieniem dla osób niedowidzących.

W opinii studentów proces dyplomowania jest przejrzysty i zrozumiały. Studenci przed rozpoczęciem przedostatniego semestru są zobowiązani do wyboru tematu pracy. Studenci wyrazili opinię, że podczas realizacji pracy dyplomowej, współpraca i wsparcie merytoryczne otrzymywane od opiekuna jest odpowiednie. Studenci pozytywnie ocenili liczbę osób przypadającą na jednego promotora. Seminarium odbywają się w ramach zajęć, podczas których studenci prezentują swoje postępy w pisaniu pracy dyplomowej. Studenci pozytywnie oceniają taką formę seminarium.

W ramach kierunku architektura w Uczelni działa jedno koło naukowe House, które zrzesza wielu studentów wszystkich lat. Uczelnia wspomaga działalność kół naukowych poprzez dofinansowanie ich inicjatyw.

Studenci uważają, że programy studiów i efekty kształcenia, które są dostępne na stronie w postaci kart przedmiotów, są dla nich wystarczającym źródłem informacji na temat przedmiotu. W ich opinii treści sylabusów są kompletne i wspomagają ich proces uczenia się. Karty przedmiotów /sylabusy zawierają wszelkie niezbędne informacje nt. osiąganych efektów kształcenia i metod ich weryfikacji, sposobu zaliczenia przedmiotów, wymiaru godzin, literatury podstawowej.

Zamieszczone tam informacje pomagają studentom w wyborze specjalności lub przedmiotów fakultatywnych.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, że prowadzący udostępniają materiały pomocnicze do nauki, np. dodatkowe arkusze ćwiczeniowe czy literaturę przedmiotu, które w ich opinii, są bardzo przydatne.

Studenci pozytywnie oceniają działalność Biura Karier, choć zbyt często z niego nie korzystają, ponieważ nie są zainteresowani jego ofertą. Biuro Karier ma swoją stronę internetową, na której umieszcza wszelkie informacje o swojej działalności. Biuro zajmuje się również ponadprogramowymi praktykami i studenci są zadowoleni z tej formy działalności. Biuro Karier organizuje także szkolenia z „umiejętności miękkich”, nie tylko we własnym zakresie, ale również zatrudniając trenerów zewnętrznych, którzy są uprawnieni do wydawania certyfikatów. Przygotowuje publiczne spotkania z pracodawcami, na których studenci mogą dowiedzieć się wielu szczegółów dotyczących praw i obowiązków wymaganych podczas stażu. Przy Biurze Karier działa Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, który udziela studentom porad w ramach tworzenia działalności gospodarczej.

W Uczelni istnieją dwie formy mechanizmów motywujących studentów, którymi są: stypendium rektora finansowane z Funduszu Pomocy Materialnej oraz stypendium finansowane ze Studenckiego Funduszu Stypendialnego. Są one przyznawane przez Dziekana Wydziału. Przy przyznawaniu ww. stypendiów brana jest pod uwagę średnia ocen ze studiów oraz osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne. W opinii studentów takie systemy motywacyjne są dla nich satysfakcjonujące.

Przyznawanie pomocy materialnej odbywa się na zasadach opisanych w *Regulaminie Ustalania Wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego*, którego kopię udostępniono podczas

wizytacji. Na stronie internetowej znajduje się ww. *Regulamin* i jest on ogólnodostępny dla studentów. Według *Regulaminu* student może ubiegać się o wszystkie formy pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 *Ustawy*, natomiast nie jest uwzględnione prawo do ubiegania się o stypendium Rektora dla studentów I roku, na podstawie wyników z Olimpiad Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, o czym mowa w art. 181 ust. 1a. Określone w *Regulaminie* zasady dotyczące podziału środków funduszu pomocy materialnej są zgodne z art. 174 ust. 2 *Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Uczelnia dysponuje również Domami Studenckimi. O miejsce zamieszkania w nich może starać się każdy student, w oparciu o dokumentację potwierdzającą jego sytuację materialną. W opinii studentów zasady ubiegania się o miejsce w Domu Studenckim są przejrzyste i zrozumiałe. Każdy student, który jest zainteresowany zamieszkaniem w akademiku, może takie miejsce otrzymać.

Zasady otrzymywania wszelkich świadczeń pomocy materialnej są przejrzyste i zrozumiałe dla studentów oraz są zgodne z art. 174 *Ustawy*. Przyznawanie stypendiów należy do obowiązków Dziekana Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych, ponieważ studenci nie składają wniosku o przeniesienie praw do podejmowania decyzji w zakresie stypendiów na komisję stypendialną

Ogólnie studenci są zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej. Wszelkie skargi i zastrzeżenia mogą składać przez Radę Starostów lub bezpośrednio do Władz Wydziału, co w ich opinii jest dobrym rozwiązaniem.

Podczas spotkania z ZO studenci pozytywnie ocenili proces kształcenia w Uczelni. Nie mieli żadnych zastrzeżeń do funkcjonującego systemu opieki.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ .....w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Zasady rekrutacji są zrozumiałe oraz uwzględniają zasadę równych szans.

2.

System oceny osiągnięć studentów jest w opinii studentów przejrzysty, zrozumiały i zapewnia obiektywizm formułowanych ocen, po każdym etapie studiów.

3.

Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów umożliwia międzynarodową mobilność studentów. Ocena wpływu tej współpracy na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów jest znacząca.

4.

Opieka dydaktyczna, naukowa, materialna i socjalna Uczelni działa skutecznie i sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiąganiu założonych efektów kształcenia. Władze starają się, aby wszelkie aspekty życia studenckiego wpływały pozytywnie na rozwój studentów.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

System zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni funkcjonuje od roku 2005, kiedy Uchwałą Senatu z dnia 12 października 2005r. została powołana jedenastoosobowa Senacka Komisja ds. Jakości Kształcenia, przekształcona następnie na mocy *Uchwały Senatu z dnia 3 grudnia 2008r.* w Komisję ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia. W 2006r. powołany został Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Zasady funkcjonowania Systemu zawarte zostały w dokumencie pt. *System Zarządzania Jakością Kształcenia w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego*, w którym określono narzędzia badawcze i cele ewaluacji jakości zajęć dydaktycznych. W ramach struktur zarządzania jakością funkcjonowały Wydziałowe Komisje, do kompetencji których należały ocena i ewentualna modyfikacja programów kształcenia. Komisje te podlegały Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, które przewodniczyła Prorektor ds. Nauki i Nauczania. Do podstawowych instrumentów zarządzania jakością kształcenia w Uczelni należały w omawianym okresie systematycznie prowadzone ewaluacje zajęć dydaktycznych. Opracowywane w ich wyniku raporty miały na celu formułowanie zaleceń, w oparciu o które podejmowano konkretne działania naprawcze. W ramach kształtowania w Uczelni szeroko rozumianej kultury jakości, organizowano we współpracy z Samorządem Studenckim wybory najlepszego dydaktyka Krakowskiej Akademii, a także w ramach inicjatyw projakościowych odnoszących się do studenckich projektów i prac dyplomowych organizuje się ogólnouczelniany doroczny konkurs na najlepszą pracę dyplomową. Nagrodzona praca zostaje opublikowana w wydawnictwie Uczelni w serii *Prace Młodych*. Rozpoczęcie kształcenia w oparciu o zasady wynikające z Krajowych Ram Kwalifikacji zostało w Uczelni poprzedzone utworzeniem na mocy Uchwały Senatu z dnia 7 grudnia 2011 r. Senackiego Zespołu ds. Wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji, któremu przewodniczyła prorektor ds. studenckich. Zespół ten oprócz podejmowania szeregu inicjatyw zmierzających w kierunku przygotowania kadry nauczycielskiej oraz administracji do dostosowania się do KRK (głównie szeroka akcja informacyjna i szkoleniowa), zajmował się opiniowaniem projektów kierunkowych efektów kształcenia, jakie przygotowywane były na posiedzenia Senatu Uczelni.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia w obecnym kształcie, funkcjonuje w oparciu o *Zarządzenie Rektora z dnia 6 listopada 2012r. w sprawie wdrażania i doskonalenia w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia*, w którym określono podstawowe aktualne cele tego systemu. Należy do nich podnoszenie jakości kształcenia w Uczelni, propagowanie kultury jakości wśród pracowników uczelni oraz jej studentów, wypracowanie i doskonalenie procedur, podnoszenie prestiżu uczelni w krajowym i międzynarodowym otoczeniu. System obejmuje stałe doskonalenie realizowanych programów kształcenia, w tym weryfikację zakładanych efektów kształcenia, monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów, ocenę jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, system okresowej oceny nauczycieli akademickich w zakresie pełnionych obowiązków dydaktycznych, zasięganie opinii interesariuszy zewnętrznych na temat zakładanych i osiągniętych efektów kształcenia oraz monitorowanie karier zawodowych absolwentów w celu dostosowania programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Zarządzenia Rektora uszczegóławiają zasady realizacji zadań Systemu, określają ogólnie procedury.

Zgodnie z *Zarządzeniem Rektora Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego Nr 30/2012 z dnia 1 października 2012r.* powołana została Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia, a także szczegółowo określone ich zadania. W skład tej Komisji wchodzi: Prorektor ds. Studenckich jako Przewodniczący Komisji, Prorektor ds. Nauki i Nauczania jako Wiceprzewodniczący Komisji, Sekretarz Komisji, członkowie, którymi są: przewodniczący wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia, kierownik Studium Pedagogicznego, kierownik Działu Nauczania, kierownik Działu Spraw Studenckich, przedstawiciel uczelnianego samorządu studentów. Nadzór nad funkcjonowaniem Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia sprawuje Rektor.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych została powołana *Uchwałą Rady Wydziału z dnia 4 października 2012r.* W obecnym składzie

funkcjonuje w oparciu o uchwałę Rady Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych z dnia 25 września 2014r. W składzie Komisji zapewniono reprezentację samorządu studentów. Zakres zadań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, określony w *Załączniku do Uchwały Rady Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych z dnia 4 października 2012r.*, jest kompleksowy i bardzo szczegółowy. Do zadań Komisji należy m. in. tworzenie systemu podnoszenia jakości dydaktyki na poszczególnych kierunkach studiów, doskonalenie planów studiów oraz zapewnienie wysokiego poziomu merytorycznego sylabusów, ich kompletności i aktualizacji, przeprowadzanie syntetycznej i kompleksowej analizy osiąganych efektów kształcenia, analiza i ocena prac dyplomowych, opracowanie zasad, form i procedur udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie podnoszenia jakości kształcenia, dokumentowanie przeprowadzonych analiz oraz podejmowanych działań wpływających na jakość kształcenia na danym kierunku studiów.

Nadzór nad Wewnętrznym Systemem Jakości Kształcenia na Wydziale sprawuje Dziekan Wydziału. Najważniejsze zadania Dziekana związane z zarządzaniem wizytowanym kierunkiem studiów obejmują: organizowanie i nadzorowanie procesu dydaktyczno-naukowego na Wydziale m. in. poprzez dobór odpowiedniej kadry i wnioskowanie do Rektora i Kanclerza o zatrudnienie, opracowanie i aktualizacja strategii rozwoju wydziału zgodnej ze strategią rozwoju uczelni, opracowywanie projektów planów studiów i programów kształcenia oraz przedstawianie ich do uchwalenia Radzie Wydziału, wdrażanie, realizacja i kontrola Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia oraz zbieranie i rozpowszechnianie informacji dotyczących działań w zakresie jakości kształcenia na wydziale, sporządzanie, dla każdego kierunku i poziomu studiów oceny efektów kształcenia, koordynowanie i nadzorowanie procesu hospitacji zajęć dydaktycznych, podejmowanie decyzji w indywidualnych sprawach studenckich (wraz z prodziekanami), przewodniczenie egzaminom dyplomowym i kierowanie do recenzji prac dyplomowych (wraz z prodziekanami), przygotowanie dla Rektora corocznego sprawozdania z działalności Wydziału. Organami Wydziałowego Systemu zapewnienia Jakości Kształcenia są też Prodziekani, Komisja ds. Dydaktyki oraz Kolegium Dziekańskie. Prodziekani są odpowiedzialni za: organizację i koordynację spraw związanych z procesem dydaktycznym, w tym: przydział i rozliczanie obowiązków dydaktycznych oraz działania związane z oceną zajęć dydaktycznych, ofertę edukacyjną Wydziału, nadzorowanie prawidłowości wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji w tym: nowelizacji programów kształcenia adekwatnie do wyzwań rynku pracy, doskonalenie procesu dyplomowania, nadzorowanie prac Wydziałowej Komisji ds. Jakości i Kształcenia, współpracę z Uczelnianą Komisją ds. Jakości Kształcenia, politykę informacyjną na Wydziale.

Na Wydziale powołane zostały również osoby odpowiedzialne za dodatkowe zadania mające związek z jakością kształcenia na Wydziale, w tym m. in. pełnomocnik dziekana ds. praktyk, pełnomocnik dziekana ds. współpracy międzynarodowej, koordynator ds. wydziałowej strony internetowej, koordynator ds. ECTS, pełnomocnik dziekana ds. ewaluacji, pełnomocnik dziekana ds. badań naukowych, pełnomocnik dziekana ds. obsługi systemu Sylabus.KA, pełnomocnik dziekana ds. kształcenia na odległość, a także kierownik uczelnianego centrum e-learningu.

Wydział posiada dokumentację potwierdzającą funkcjonowanie Komisji ds. Jakości Kształcenia, w tym protokoły z posiedzeń wraz listami obecności. Na podstawie dokumentów przedstawionych w czasie wizytacji stwierdzono również, iż na posiedzeniach Rady Wydziału była omawiana problematyka związana z elementami systemu jakości kształcenia, w tym również jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. W trakcie wizytacji zapoznano się z rocznym sprawozdaniem Dziekana, po analizie którego można stwierdzić, iż w Uczelni są stosowane i doskonalone procedury służące zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia.

Na wizytowanym Wydziale prowadzone są działania projakościowe, zmierzające do doskonalenia jakości kształcenia, w tym: weryfikacja efektów kształcenia, przeglądy programowe, ocena kadry akademickiej.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje corocznie przeglądu programów kształcenia i ich weryfikacji. Zasady ich przeprowadzania określa *Zarządzenie Prorektora ds.*

Studenckich Nr 1/2013 z dnia 20 marca 2013r. w sprawie zasad prowadzenia analizy efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Ocena przygotowaną w formie sprawozdania Komisja przedstawia Dziekanowi Wydziału oraz Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia formułuje wnioski doskonalące programy kształcenia. Sprawozdanie zawiera: analizę wyników ewaluacji zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów po zakończeniu każdego cyklu zajęć, analizę sposobów i procedur sprawdzających, czy studenci osiągnęli zamierzone efekty kształcenia, analizę sylabusów, wyników nauczania, prac dyplomowych z uwzględnieniem zgodności tematów prac z kierunkiem studiów, analizę uzyskanych efektów hospitacji zajęć dydaktycznych oraz podejmowania działań naprawczych, analizę sposobu realizacji konsultacji dydaktycznych, analizę działań podejmowanych w celu pozyskiwania opinii interesariuszy zewnętrznych na temat realizowanego programu kształcenia, ocenę udziału studentów w kształtowaniu programu kształcenia, ocenę działań podejmowanych w obszarze monitorowania losów absolwentów, ocenę działań podejmowanych w jednostce na rzecz poprawy jakości kształcenia studentów obcokrajowców oraz analizę zakresu i efektywności zajęć e-learningowych.

Uchwałą Rady Wydziału Architektury i Sztuk Pięknych z dnia 25 września 2014r. została powołana Komisja ds. Planów i Programów Studiów na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych. Nadzór nad Komisją sprawuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Do zadań Komisji ds. Planów i Programów Studiów należy opracowanie planów studiów na rok akademicki, dokonywanie okresowej oceny programów studiów, opracowanie i opiniowanie projektów zmian w programach studiów, dbanie o równomierny rozkład obciążeń dydaktycznych pracowników Wydziału.

W roku akademickim 2012/2013 na wniosek Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia wprowadzony został elektroniczny system ewaluacji zajęć dydaktycznych. Formularz ankiety znajduje się na stronie internetowej uczelni. Ewaluacja przeprowadzana jest w każdym semestrze, natomiast analizy statystyczne oraz zbiorcze opracowania wyników publikowane są w cyklu rocznym w ujęciu retrospektywnym, celem wykorzystania ich do podnoszenia jakości kształcenia. Wyniki ewaluacji oraz ich analizy, są udostępniane Dziekanom, nauczycielom akademickim oraz studentom w bibliotece i w Dziekanacie. Zasady ewaluacji oraz jej przebieg są omawiane przez władze Wydziału ze studentami, na cyklicznych spotkaniach organizowanych w każdym semestrze. Zespół oceniający otrzymał wyniki analiz z wykorzystaniem zaawansowanych metod statystycznych. Na uwagę zasługuje podejście metodologiczne tych opracowań. Wyniki ankiet stanowią informację zwrotną dla ocenianych wykładowców, umożliwiając im modyfikowanie sposobów prowadzenia zajęć i ich zawartości w celu poprawienia efektywności kształcenia. Analiza wyników ankiet dotyczy w szczególności: głównych tendencji dostrzeganych o opiniach ankietowanych podmiotów o poszczególnych etapach i aspektach procesu kształcenia; najczęściej zgłaszanych postulatów (pod kątem możliwości ich realizacji); najczęściej zgłaszanych uwag krytycznych (pod kątem słuszności i możliwości wyeliminowania przyczyn); opinii i oceny sytuacji zawodowej absolwentów poszczególnych kierunków studiów. Przy interpretacji wyników ankiet uwzględnia się wpływ na wyniki oceny czynników niezależnych od ocenianego, takich jak: liczebność grupy zajęciowej, zaangażowanie studentów w zajęcia lub jego brak oraz ewentualne konflikty, odsetek uzyskanych odpowiedzi od studentów, wskazujący na ewentualne ograniczenie trafności wyników. Wnioski ogólne z przeprowadzonej ankiety przedstawiane są raz w roku na posiedzeniu Senatu.

Jedną z procedur Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia są hospitacje. Hospitacje zajęć dokonywane są w oparciu o *Zarządzenie Rektora Nr 3/2013 z dnia 30 stycznia 2013r. w sprawie hospitacji zajęć dydaktycznych w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia.* Przeprowadzane są przez władze dziekańskie lub upoważnionego pracownika. Hospitacje zajęć dotyczą wszystkich prowadzących zajęcia oraz wszystkich rodzajów zajęć. W pierwszym rzędzie hospitowani są młodzi stażem wykładowcy oraz ci, którzy nie byli jeszcze oceniani przy prowadzeniu zajęć na innych kierunkach lub wydziałach oraz tacy, co do których formułowane są zastrzeżenia ustne bądź w

ankietach analizowanych przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Hospitujący jest zobowiązany do przedstawienia hospitowanemu karty hospitacji wraz z wnioskami oraz zaleceniami, które służą poprawie jakości kształcenia. Uzyskanie przez hospitowanego nauczyciela akademickiego niezadawalających ocen jest punktem wyjścia do przeprowadzenia z hospitowanym rozmowy przez Dziekana Wydziału lub upoważnionej przez niego osoby na temat podjęcia konkretnych działań naprawczych. Wyniki hospitacji stanowią jeden z elementów okresowej oceny pracowników, a także są brane pod uwagę w polityce awansów, obsadzie zajęć itp.

Zasady okresowej oceny nauczycieli akademickich określa *Statut Uczelni, Zarządzenie Rektora Nr 25/2014 z dnia 20 czerwca 2014r. w sprawie przeprowadzenia okresowej oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego* oraz *Zarządzenie Dziekana z dnia 25 września 2014 r. w sprawie powołania Komisji ds. oceny nauczycieli akademickich*. Przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego, dotyczącej wypełniania obowiązków dydaktycznych, zasięga się opinii studentów. Przy dokonywaniu oceny uwzględnia się, stosownie do zakresu obowiązków danego pracownika: kształcenie studentów, w tym zwłaszcza poziom prowadzonych zajęć, udokumentowane osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej, podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych, pracę organizacyjną w uczelni, w tym także pełnienie funkcji w jej organach, przestrzeganie przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej. Przedstawiona Zespołowi oceniającemu PKA dokumentacja tej oceny pozwala na stwierdzenie, że przeprowadzona została zgodnie z wymaganiami art. 132 *Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym*. Wyniki okresowej oceny mają wpływ na podejmowanie działań doskonalących (korygujących i zapobiegawczych) w Uczelni, a także prowadzoną politykę kadrową.

We wrześniu 2014r. rozpoczęto monitorowanie karier zawodowych absolwentów kierunku *architektura*, którzy uzyskali dyplom w roku 2013. Badanie ma charakter ankiety internetowej rozsyłanej drogą e-mailową do wszystkich absolwentów, którzy wcześniej wyrazili pisemną zgodę na udział w badaniu. Uczelnia deklaruje, iż losy absolwentów wizytowanego kierunku będą monitorowane po upływie roku, trzech i pięciu lat od zakończenia studiów. Główne cele badania to: wskazanie kierunków dających najszybsze zatrudnienie i najwyższe zarobki, określenie branż, w jakich pracują absolwenci oraz czy jest to praca zgodna z ukończonym kierunkiem studiów, sprawdzenie jak długo absolwenci szukają pracy i gdzie ją znajdują, poznanie jakie umiejętności nabyte w czasie studiów okazują się być najbardziej przydatne na rynku pracy.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględnia działania zapewniające dostęp informacji o działaniach projakościowych. Studenci mogą odnaleźć niezbędne informacje dotyczące wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na stronie internetowej Uczelni w zakładce „O uczelni, Jakość kształcenia”. Na stronie internetowej Uczelni znajdują się także najważniejsze informacje związane z procesem kształcenia, w tym efekty kształcenia, plany studiów oraz sylabusy. Szczegółowe informacje dostępne są także w dziekanatach. Szczegóły zapisane zostały w opracowaniu „*System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego*”.

Na Wydziale realizuje się również politykę zapobiegania zjawiskom patologicznym. Zjawiska mogące przerodzić się w patologie są na bieżąco omawiane na posiedzeniach ciał kolegialnych Uczelni i Wydziału. Przeciwdziałaniu patologiom służą następujące praktyki: zapobieganie odpisywaniu poprzez zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych i nadzoru w czasie egzaminów i zaliczeń, zwracanie uwagi na nadmierną absencję studentów na zajęciach, weryfikacja rzetelności przygotowywanych prac pisemnych, zwracanie uwagi na niestosowne zachowania na terenie uczelni, wprowadzenie programu antyplagiatowego sprawdzającego autentyczność przygotowanych przez studenta prac. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w procesie kształcenia wdrażane są następujące działania: rozmowa dyscyplinująca, udzieleniu nagan, kierowanie spraw do Komisji Dyscyplinarnej, adnotacja w aktach, usuwanie z listy studentów lub

zwolnienie pracownika, zawiadomienie stosownych organów w przypadku zachowań o charakterze przestępstwa.

Podsumowując można stwierdzić, że w Uczelni zostały stworzone przepisy wewnętrzne umożliwiające funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, jego rozwój, a także doskonalenie. Została także stworzona przejrzysta struktura odpowiedzialności w obszarze zapewniania jakości kształcenia. W strategii i polityce jakości zostały przyjęte wyraźne cele jakościowe związane z wysokim poziomem kształcenia. Dokumentacja gromadzona i analizowana jest kompletna. W wyniku monitorowania i analizy danych z obszarów wpływających na jakość kształcenia podejmowane są działania korygujące bądź naprawcze. Ocena skuteczności tych działań, ze względu na niewielki dystans czasowy od momentu wprowadzenia systemu, powinna być dokonana przy następnej wizytacji.

- 2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Na Wydziale funkcjonuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, której celem jest modyfikowanie programów i planów studiów zgodnie z zapotrzebowaniem na rynku pracy. Na podstawie listy członków WKJK, ustalono, że w skład Komisji wchodzi przedstawiciel studentów. Podczas wizytacji nie był on jednak obecny i nie można było skonsultować jego zakresu obowiązków w tym gremium. Jednym z wyników prac Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia jest proces ankietyzacji, którego celem jest umożliwienie studentom oceny nauczycieli akademickich. Kwestionariusze ankietowe są udostępniane studentom w formie elektronicznej za pośrednictwem strony internetowej. W opinii studentów pytania zawarte w kwestionariuszu ankietowym są zrozumiałe. Wyniki ankiety są opracowywane przez WKJK. W opinii studentów rezultaty ankietyzacji nie mają zbyt dużego znaczenia. Podczas spotkania z ZO studenci poinformowali, że w Uczelni nie są prowadzone działania mające na celu upowszechnianie wśród studentów informacji nt. ankietyzacji, w tym celu badań, a także ich wyników i podejmowanych na tej podstawie działań. Niewielu nauczycieli akademickich wspomina o tej ankiecie, co upewnia studentów w przekonaniu, że wyniki ankiety nie mają dużego wpływu na stan rzeczy w Uczelni. Zaleca się podjęcie działań w kierunku zwiększenia świadomości studentów nt. ankietyzacji.

Działalność wchodzących w skład nauczycieli akademickich Wydziału architektów-praktyków, właścicieli najbardziej znanych i utytułowanych biur i pracowni architektonicznych Krakowa, mających realny wpływ na powstanie tzw. „pracowni mistrzowskich” oraz praktyczne sprofilowanie kształcenia na tym kierunku, a także zewnętrzni interesariusze w postaci przedstawicieli organizacji zawodowych architektów (Małopolska Okręgowa Izba Architektów i Stowarzyszenie Architektów Polskich SARP o. Kraków) biorąc permanentny udział w kształtowaniu oferty programowej tego i jego weryfikacji – potwierdza swój wkład w budowanie kultury jakości kształcenia na tym Wydziale.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+/-	+	+/-	+	+/-	+/-
umiejętności	+/-	+	+/-	+	+/-	+/-
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ .....w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

W Uczelni zostały stworzone przepisy wewnętrzne umożliwiające funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, a także jego rozwój i doskonalenie. Została także stworzona przejrzysta struktura odpowiedzialności w obszarze zapewniania jakości kształcenia. W strategii i polityce jakości zostały przyjęte wyraźne cele jakościowe, związane z wysokim poziomem kształcenia. Dokumentacja gromadzona i analizowana jest kompletna. W wyniku monitorowania i analizy danych z obszarów wpływających na jakość kształcenia podejmowane są działania korygujące bądź naprawcze.

Struktura zarządzania kierunkiem studiów jest przejrzysta. Dokonuje się systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia. Wyniki tej oceny stanowią podstawę do modyfikacji programu studiów oraz metod jego realizacji. System jest zorientowany na doskonalenie jakości.

2.

W procesie zapewniania jakości kształcenia i budowy systemu kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni. Na Wydziale funkcjonuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, której celem jest modyfikowanie programów i planów studiów zgodnie z zapotrzebowaniem na rynku pracy. Na Uczelni działa też Konwent.

Zaleca się podjęcie działań w kierunku zwiększenia świadomości nt. ankietyzacji i jej produktywnego wykorzystania w procesie doskonalenia kształcenia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku			X		
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów			X		
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura			X		

	dydaktyczna					
6	prowadzenie badań naukowych ³		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Dokonana analiza *Raportu Samooceny*, dokumentów zgromadzonych na potrzeby wizytacji oraz dokumentów i informacji uzyskanych w jej trakcie, spotkań z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, studentami i wybranymi osobami odpowiadającymi kompetencyjnie za aspekty będące przedmiotem oceny oraz w wyniku przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych, oceny wybranych losowo prac okresowych i dyplomowych pozwalają stwierdzić, że:

1/ Wydział realizuje studia na kierunku *architektura* na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólniakademickim. W koncepcji programowej studiów, jej organizacji oraz w obsadzie kadrowej, służącej realizacji tej koncepcji preferowane jest jednak wyraźne nastawienie praktyczne. Proponuje się, w przypadku modyfikacji, przyjęcie adekwatnego, praktycznego profilu kształcenia.

Należy zwrócić uwagę na konieczność usankcjonowania istniejącej koncepcji kształcenia, dostosowując ją do systemu prawnego szkolnictwa wyższego w Polsce i jego ustawowych wymagań.

Uczelnia otrzymała uprawnienie do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *architektura i urbanistyka* decyzją Ministra Edukacji Narodowej i Sportu Nr DSW-3-4003-179/EK/Rej.141/03z dnia 10 marca 2003r. oraz studiów drugiego stopnia decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Nr DSW-2-02-4003-241/08 z 24 września 2008r. W związku z wejściem w życie *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (Dz. U. Nr 207, poz. 1233)*, Uczelnia, chcąc prowadzić obecnie kształcenie na kierunku *architektura*, zgodnie ze standardami określonymi ww. *Rozporządzeniu*, powinna wystąpić do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z wnioskiem o zmianę decyzji przyznającej jej otrzymane uprawnienie. Warunkiem niezbędnym jest uprzednie podjęcie uchwały Senatu Uczelni, przyjmującej efekty kształcenia uwzględniające

---

³ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

standardy kształcenia oraz wszystkie adekwatne, obowiązujące w szkolnictwie wyższym dla kierunku *architektura* akty prawne.

Uczelnię obowiązują m.in. również zapisy *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* oraz dotyczącego Krajowych Ram Kwalifikacji. Jako, że jest to kierunek kończący się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera i magistra inżyniera, opis zakładanych efektów kształcenia uwzględnić powinien pełny zakres efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich. Uczelnia powinna więc – czego nie uczyniła – tworząc efekty kierunkowe kształcenia oraz efekty przedmiotowe (modułowe) do tych ww. efektów się odnieść i uwzględnić ich merytoryczne pokrycie w treści. Zaleca się poprawienie tych defektów.

Udział wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy w procesie określania koncepcji kształcenia na tym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju jest znaczący. Koncepcja kształcenia polega na priorytetowym udziale w ofercie edukacyjnej wiedzy i umiejętności o charakterze praktycznym i bezpośrednich kontaktach z potencjalnymi pracodawcami. Przedstawiciele pracodawców i organizacji opiniodawczych biorą udział w konsultowaniu doskonalenia oferty edukacyjnej Wydziału. Interesariusze zewnętrzni akcentują wyraźnie charakter praktyczny nauczania na tym kierunku. Powinno się wykorzystać ten głos w sposób bezpośredni, kształtując na tej podstawie ofertę edukacyjną. Stanowić powinno powód do jego przeprofilowania lub stworzenia odmiennej perspektywy rozwoju oferty edukacyjnej.

Programy i efekty kształcenia są konsultowane także z interesariuszami wewnętrznymi: nauczycielami akademickimi, w tym kierownikami pracowni mistrzowskich. Swoje propozycje zmian w programie studiów zgłaszają - za pośrednictwem Rady Starostów - również studenci lecz programy i plany studiów nie są opiniowane przez organy Samorządu Studenckiego, co nie jest zgodne z art. 68 ust. 1 pkt. 2 *Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym*. Zaleca się skorygowanie tego defektu.

2/ W aspekcie spójności opracowanego i stosowanego na tym kierunku opisu zakładanych celów i efektów kształcenia oraz funkcjonującego na Wydziale systemu potwierdzającego ich osiągnięcie należy stwierdzić, że występuje zgodność założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia ze standardami kształcenia dla kierunku *architektura*, a także z koncepcją rozwoju kierunku. Jednakże odniesienie się w tej koncepcji tylko do standardów kształcenia jest niewystarczające, gdyż standardy te nie ujmuje wszystkich wymagań, określonych w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego*, w szczególności związanych z efektami sformułowanymi dla obszaru *nauk technicznych* i pełnej realizacji efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich. Brak informacji o kierunkowych efektach kształcenia i matrycy powiązań z wzorcowymi efektami dla obszaru *nauk technicznych* i efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, a także realizacji wymagań zawartych w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na kierunku i poziomie kształcenia*, uniemożliwia stwierdzenie o pełnej zgodności programu kształcenia z założonym profilem ogólnoakademickim i uzyskaniem kompetencji inżynierskich.

Przyjęty system oceny osiągnięć efektów kształcenia jest zindywidualizowany: prowadzący przedmiot zazwyczaj odnosi się w ocenie do wybranych efektów kształcenia. Brak jest jednolitego systemu oceny uwzględniającego wszystkie efekty kształcenia: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

Przebieg procesu dyplomowania oparty jest na procedurach, które są spójne i nie budzą większych zastrzeżeń. Przegląd wybranych losowo prac dyplomowych pozwala stwierdzić, że ich tematy są zazwyczaj dobrze dobrane do poziomu i zakresu dyplomów inżynierskich i magisterskich. Oceny są zazwyczaj adekwatne do poziomu prac. Poziom ten jest dobry.

Zaleca się zmianę systemu oceny efektów kształcenia zdobytych podczas praktyki, tak by ich weryfikacja należała do pracownika Wydziału lub była przeprowadzana wspólnie z opiekunem instytucji przyjmującej, a nie wyłącznie przez niego samego.

W odniesieniu do założonych efektów kształcenia, pomimo ich niepełnej zawartości, należy stwierdzić, że na wizytowanym kierunku stosuje się przejrzysty i sprawiedliwy system ich oceny. Umożliwia on weryfikację zakładanych celów kształcenia i ocenę osiągania jego efektów. Szczegółowe sposoby pomiaru i oceny efektów kształcenia zostały określone w sylabusach przedmiotów. Weryfikacja tych efektów prowadzona jest na różnych etapach. Zapewniono też niezbędną dostępność informacji na temat stosowanego systemu oceny tych efektów.

Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy od września 2014r. Badaniem zajmuje się uczelniane Biuro Karier. Badania te są w fazie początkowej, co nie pozwala jeszcze na sformułowanie wniosków ogólnych.

3/ Ocenia możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez realizowany program studiów nie jest jednoznaczna. Program kształcenia opracowany został zgodnie z obowiązującymi warunkami określonymi w standardach kształcenia dla kierunku *architektury*. Umożliwia on realizację każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, określonych w tych standardach. Proces nauczania uwzględnia w równym stopniu teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia. Sekwencja przedmiotów i modułów w programie kształcenia jest również w większości prawidłowa. Jednakże ocena spełnienia wymagań dla obranego dla tego kierunku profilu ogólnoakademickiego jest nie do końca możliwa. Brak jest bowiem w programie kształcenia opisu tych efektów.

Wdrożony system punktowy ECTS jest na ogół właściwy. Liczba punktów przypisana poszczególnym modułom i przedmiotom odpowiada wymaganiom określonym w standardach kształcenia dla kierunku *architektura*. Nie przewidziano punktów ECTS za praktyki zawodowe, co jest niezgodne z zasadą oceny każdej aktywności, prowadzącej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. System ECTS umożliwia studentom indywidualizację programu studiów poprzez *Indywidualny Plan Studiów i Program Kształcenia* oraz wybór tzw. „pracowni mistrzowskich”. Brak jest jednak spełnienia wymaganego kryterium wybieralności, w liczbie minimalnej 30% spośród wszystkich punktów ECTS.

W odniesieniu do praktyk zawodowych w biurze architektonicznym brak karty przedmiotu i regulaminu praktyk uniemożliwia ocenę spójności z założonymi efektami kształcenia. Mankamentem programu praktyk jest brak praktyki zawodowej na budowie i praktyki inwentaryzacyjnej. Wątpliwości budzi także indywidualizacja procesu kształcenia dla cudzoziemców, przede wszystkim ze względu na brak w programie studiów opcji angielskojęzycznej.

Reasumując powyższe należy stwierdzić, że brak obowiązujących zapisów w zakresie osiągania efektów kształcenia uniemożliwia jednoznaczną ocenę. Niemożliwe jest stwierdzenie, czy treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą wspólną całość ponieważ nie odniesiono efektów kształcenia określonych na podstawie standardów dla kierunku *architektura* do programu studiów. W odniesieniu do efektów kształcenia zawartych w artykule 46 *Dyrektywy 2005/36/WE*, które dotyczą I i II stopnia, wspólnie przypisano poszczególnym efektom przedmioty. Realizują one założone efekty kształcenia bez podziału na wiedzę, umiejętności i kompetencje. Dlatego trudno także ocenić spójność tych efektów z treściami, formami i metodami dydaktycznymi.

4/ W aspekcie spełnienia wymagań dotyczących liczby i jakości kadry dydaktycznej, w odniesieniu do możliwości zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów, należy jednoznacznie potwierdzić spełnienie tych wymagań z nadatkiem. Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia, w realizacji oferty programowej Wydziału. Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne nauczycieli akademickich są odpowiednie do programu i zakładanych efektów kształcenia. Nauczyciele stanowiący minimum kadrowe są w dużym stopniu architektami, w tym prowadzącymi tzw. „pracownie mistrzowskie”. Główną wiedzę, a zwłaszcza umiejętności projektowe, studenci

uzyskują podczas pracy w tych pracowniach. Część nauczycieli wykazuje się bardzo dużym, a niekiedy wybitnym dorobkiem praktycznym. Pozostałe osoby wykazują się kwalifikacjami, niezbędnymi do kształcenia w innych obszarach. Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry jest więc adekwatny do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Wydział prowadzi politykę budowania własnej kadry nauczycieli akademickich, dla których jednostka jest podstawowym miejscem pracy. Polityka ta sprzyja podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego. Konsekwentnie zmierza też do stabilizacji własnej kadry naukowo-dydaktycznej.

5/ Na prawidłową realizację zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych istotny wpływ ma poziom istniejącej infrastruktury dydaktycznej i naukowej. Uczelnia zapewnia podstawową bazę, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Nie uwzględnia ona jednak w pełnym zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych, szczególnie w budynku Wydziału. Ogólnie można stwierdzić, że baza ta jest jeszcze w fazie transformacji i rozwoju. należy dążyć do jej udoskonalenia.

6/ Bardzo duże znaczenie w realizacji założonych efektów kształcenia, szczególnie na profilu ogólniakademickim, mają prowadzone przez jednostkę badania naukowe, szczególnie z obszaru, do którego oceniany kierunek studiów został przyporządkowany. Należy podkreślić bardzo dobrze rozwiniętą działalność wydawniczą Uczelni. Z *Raportu* wynika też duża aktywność studentów w działalności kół naukowych. Organizowane są konferencje naukowe i warsztaty. Jednak podczas spotkania z ZO PKA studenci podkreślili, że w małym stopniu biorą udział w badaniach naukowych, ponieważ nie wszyscy są zainteresowani taką działalnością. Działalność studentów poza programem kształcenia skupia się głównie na działalności zarobkowej w branży architektonicznej. Widoczny jest udział studentów w projektach, o czym świadczą nagrody i wyróżnienia otrzymywane w skali regionalnej i krajowej.

W realizacji koncepcji kształcenia, w procesie uczenia się, duże znaczenie mają właściwie sformułowane i sprawiedliwie przeprowadzane procedury rekrutacyjne kandydatów na studia oraz zapewniane przez Uczelnię wsparcie procesu edukacyjnego studentów.

7/ W tym aspekcie przyjęte zasady rekrutacji są sformułowane precyzyjnie i są upowszechnione. Są to zasady transparentne, uwzględniające kryterium równych szans. System oceny osiągnięć jest dla studentów przejrzysty i zrozumiały. Zasady oceniania i zaliczania są powszechnie znane. Stosowana skala ocen jest sprawiedliwa, a system oceny - prawidłowy. Ocena efektów kształcenia odbywa się poprzez właściwe sposoby weryfikacji. Jest też transparentna. Studenci uważają, że założone efekty kształcenia są w pełni sprawdzalne i weryfikowalne na każdym etapie studiów, a system oceny ich osiągnięć jest zorientowany na proces uczenia się. Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów umożliwia studentom krajową i międzynarodową mobilność, w ramach programu Erasmus+. Studenci pozytywnie ocenili wsparcie ze strony Uczelni w tym zakresie. System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiąganiu założonych efektów kształcenia. Władze starają się, aby wszelkie aspekty życia studenckiego wpływały pozytywnie na rozwój studentów.

8/ W Uczelni zostały stworzone przepisy wewnętrzne umożliwiające funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, a także jego rozwój i doskonalenie. Na Wydziale funkcjonuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, której celem jest modyfikowanie programów i planów studiów zgodnie z zapotrzebowaniem na rynku pracy. Na Uczelni działa też Konwent. Zaleca się jednak podjęcie działań w kierunku zwiększenia świadomości nt. ankietyzacji i jej produktywnego wykorzystania w procesie doskonalenia kształcenia.

Reasumując została stworzona przejrzysta struktura odpowiedzialności w obszarze zapewniania jakości kształcenia. W strategii i polityce jakości zostały przyjęte wyraźne cele jakościowe, związane z wysokim poziomem kształcenia.

Struktura zarządzania kierunkiem studiów jest przejrzysta. Dokonuje się systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia. Wyniki tej oceny stanowią podstawę do modyfikacji programu studiów oraz metod jego realizacji. System jest właściwie zorientowany na doskonalenie jakości kształcenia.

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

dr hab. inż. arch. Jerzy Uścińowicz, członek PKA

Uwaga: jeżeli wyjaśnienia przedstawione w odpowiedzi na raport lub we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z wizytacji będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy syntetycznie omówić wyjaśnienia, dokumenty i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3).

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
program studiów		X			

W odpowiedzi na *Raportu z wizytacji* Rektor Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w piśmie z dnia 15 września 2015r., podziękował za uwagi w nim zawarte, służące podniesieniu jakości kształcenia na wizytowanym kierunku. Jednocześnie w odpowiedzi na uwagi Zespołu Oceniającego przekazał w załączeniu stosowne wyjaśnienia sporządzone przez Władze Wydziału wraz załącznikami.

1. Główną kwestią podjętą przez Uczelnię w ww. piśmie było podtrzymanie stanowiska dotyczącego świadomego odstąpienia Jej od procedury zmiany kierunku *architektura i urbanistyka* na kierunek *architektura*, poprzez złożenie wniosku do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o zmianę decyzji przyznającej uprawnienia do prowadzenia studiów na kierunku *architektura i urbanistyka*. Należy stwierdzić, że Zespół Oceniający sformułował swoją opinię w tej sprawie w oparciu o stanowisko Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przedstawione w piśmie Nr DSW.ZNU.622.2.2014.BS.1 z dnia 12 sierpnia 2014r., skierowane do wszystkich Uczelni realizujących kierunek *architektura i urbanistyka*, w tym także do Rektora Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Jak wynika z odpowiedzi na raport jest ono Uczelni znane. Wszelkie więc wątpliwości interpretacyjne należy kierować bezpośrednio do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które jest instytucją nadzorującą działalność edukacyjną szkolnictwa wyższego w Polsce i ustanawiającą prawo w tym zakresie. Stanowisko Ministerstwa nie uległo w

powyższym aspekcie zmianie i nie można zgodzić się z twierdzeniem, że: „*Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wycofało się z tej niefortunnej interpretacji*”.

Podane przez Władze Wydziału przykłady procedur stosowanych wcześniej przez Ministerstwo, które miałyby być potwierdzeniem słuszności przyjętego przez Uczelnię rozwiązania, nie mają odniesienia w opisanej wyżej sytuacji. Stanowisko Ministerstwa jasno i precyzyjnie określiło procedurę postępowania w opisanym przypadku. Wskazuje ono na konieczność wystąpienia do wymienionego wyżej organu nadzoru ze stosownym wnioskiem. *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (Dz. U. Nr 207, poz. 1233)* określa standardy kształcenia jedynie dla kierunku *architektura*. Kształcenie na kierunku *architektura i urbanistyka*, choć możliwe w obowiązującym stanie prawnym, szczególnie po wprowadzeniu *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520)*, nie jest objęte standardami kształcenia.

Wobec powyższego Zespół Oceniający podtrzymuje stanowisko wyrażone w raporcie, które wynika ze stanowiska Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ustalenie ewentualnego dalszego procedowania i rozwiązania wszystkich wątpliwości interpretacyjnych winno nastąpić bezpośrednio z ww. organem nadzorującym Uczelnię, a nie z PKA.

2.

Podtrzymanie przez Uczelnię, w dalszym toku prezentowanej odpowiedzi na Raport, stanowiska o przysługującym jej poniechaniu niektórych wymagań wynikających z zapisu § 9.1 i 3 oraz §10.1 *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* – w tym w szczególności odnoszących się do konieczności przyporządkowania prowadzonego kierunku studiów do obszarów kształcenia i wskazania dziedzin i dyscyplin nauki lub sztuki do których odnoszą się efekty kształcenia – nie mogą mieć swojego zastosowania, gdyż Uczelnia, nie prowadzi kształcenia na kierunku *architektura*. Może realizować kształcenie w oparciu o standardy sformułowane dla tego kierunku, określone w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (Dz. U. Nr 207, poz. 1233)*, ale nie nadaje to i nie zwalnia Uczelni automatycznie z praw i obowiązków wynikających z realizacji kształcenia, analogicznych jak dla kierunku *architektura*, gdyż takiego kierunku Uczelnia nie prowadzi. Może to nastąpić, jedynie po uzyskaniu zgody instytucji ją nadzorującej, a więc Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. O taką zgodę Uczelnia powinna wystąpić.

Warto nadmienić, że ww. standardy powstały w celu dostosowania polskiego prawa do zapisów określonych w *Dyrektywie 2005/36/WE Parlamentu i Rady Europy z dnia 7 września 2005r.*, na którą Uczelnia również się powołuje. Należy jednocześnie stwierdzić, że wspomniane powyżej *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (Dz. U. Nr 207, poz. 1233)* nie określa obszaru kształcenia, dziedzin naukowych i w nich dyscyplin naukowych do których efekty kształcenia opisane w standardach są przyporządkowane. Efekty te dotyczą tylko umiejętności i kompetencji.

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, a także późniejsze *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370)*; w § 9 ust. 2 (numeracja wg znowelizowanego *Rozporządzenia*) stwierdza, że: *"Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia na kierunkach: (...) lub architektura, jeśli zostały spełnione warunki określone w § 8 ust. 1 pkt. 1 lit. b oraz pkt.2 lit. b-i, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim - również w § 8 ust. 4, oraz jednostka ta posiada programy studiów, w tym plany studiów, zgodnie ze standardami kształcenia określonymi*

odpowiednio na podstawie art. 9b ust. 1 lub 2 ustawy".

Należy stwierdzić, że dla kierunku *architektura* musi być określony zatem profil kształcenia (§8 ust.1), a ponadto w oparciu o §8 ust. 2 lit. d – dla określonego uprzednio profilu kształcenia – nakazuje się spełnienie minimum kadrowego. Oznacza to jednoznacznie, że dla określenia minimum kadrowego należy przyporządkować kierunek do obszaru kształcenia, dziedzin naukowych i dyscyplin w tych dziedzinach, bowiem ustalenie minimum kadrowego będzie niewykonalne.

Poprzez nakaz ustalenia minimum kadrowego ustanawia się zatem pośrednie, logiczne wskazanie aby każda Uczelnia prowadząca kierunek *architektura* również takiego przyporządkowania dokonała.

Spełnienie wymagań merytorycznych standardów kształcenia dla kierunku *architektura*, zobowiązuje zatem każdą Uczelnię do przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia, dziedzin naukowych i dyscyplin w tych dziedzinach, do których odnoszą się efekty kształcenia sformułowane w oparciu o te standardy oraz inne obowiązujące akty prawne, które precyzują dodatkowe wymagania w tym zakresie (np. wymienione już uprzednio: *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370* oraz *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520 i inne).*

W konkluzji niniejszego stanowiska zaleca się Uczelni podjęcie działań mających na celu dostosowanie realizowanego na Uczelni kształcenia na kierunku *architektura i urbanistyka* do wymagań stawianych kierunkowi *architektura* i adekwatnie do stanowiska Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przedstawionego w piśmie Nr DSW.ZNU.622.2.2014.BS.1 z dnia 12 sierpnia 2014r., złożenie wniosku do ww. Ministra o zmianę decyzji przyznającej uprawnienia do prowadzenia studiów na kierunku *architektura i urbanistyka*.

Zaleca się również jednoznaczne przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia oraz wskazanie dziedzin nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*.

Wszelkie ewentualne wątpliwości interpretacyjne należy kierować bezpośrednio do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które jest instytucją nadzorującą działalność edukacyjną szkolnictwa wyższego w Polsce i ustanawiającym prawo w tym zakresie, a ewentualne sprawy sporne mogą być rozstrzygnięte na drodze sądowej.

3.

W kwestii wyrażonego poglądu związanego z uzyskiwaniem na kierunku *architektura* dyplomów inżynier - lub magister inżynier architekt, jako odmiennego od pozostałych tytułów zawodowych inżynier i magister, a tym samym, co może być, zdaniem Uczelni, powodem jej zwolnienia z obowiązku wypełniania warunków *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520 i inne)*, zwłaszcza w kwestii konieczności wypełnienia przez nią w programie kształcenia treści wszystkich efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich – stwierdza się, że na Uczelni realizowane jest kształcenie na kierunku *architektura i urbanistyka*, a nie *architektura*. W *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu* mówi się bowiem:

w § 2.:

Absolwentom studiów pierwszego stopnia nadaje się tytuły zawodowe:

1) inżynier architekt — po uzyskaniu efektów kształcenia określonych dla kwalifikacji pierwszego

stopnia na kierunku architektura;
zaś w § 3:

Absolwentom studiów drugiego stopnia nadaje się tytuły zawodowe:

2) *magister inżynier architekt — po uzyskaniu efektów kształcenia określonych dla kwalifikacji drugiego stopnia na kierunku architektura.*

4.

Uczelnia przyznaje, że w dalszym toku swoich działań naprawczych, biorąc pod uwagę stanowisko ZO PKA, podejmuje się dokonania zmian programowych i ww. wymogi prawne – wynikające z *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370 oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520 i inne) i innych – spełnić.*

W załączeniu do pisma Uczelni przesłano *Uchwałę Senatu KAAFMM z dnia 27 maja 2015r. w sprawie ustalenia efektów kształcenia studiów pierwszego i drugiego stopnia dla kierunku architektura wraz ze zbiorem efektów kierunkowych i obszarowych.*

5.

W aspekcie zastosowania jednolitego systemu oceny osiągnięć kształcenia, Uczelnia wskazuje, że na najbliższym posiedzeniu rady wydziału planowane jest powołanie specjalnego zespołu, którego zadaniem będzie opracowanie i wdrożenie tego systemu.

6.

W aspekcie spełnienia wymagań dotyczących praktyk zawodowych, zgodnie z sugestią ZO, od najbliższego roku akademickiego wdrożony zostanie regulamin i książka (karta) praktyk zawodowych. Zostaną też wprowadzone postulowane praktyki budowlane. Praktykom przydzielone zostaną punkty ECTS. Weryfikacja i ocena praktyk prowadzona będzie przez ich opiekuna, pracownika wydziału.

7.

W aspekcie spełnienia wymagań dotyczących wybieralności przedmiotów, zgodnie z zaleceniami ZO, na spotkaniu Rady Kierunku w dniu 13 maja 2015 postanowiono wdrożyć program modułów wybieralnych z projektowania architektonicznego, o zróżnicowanych profilach tematycznych, w oparciu o funkcjonujące pracownie mistrzowskie, adekwatnie do posiadanych kompetencji, zainteresowań i doświadczenia zawodowego pracowników-prowadzących pracownie.

Przedstawiona koncepcja wprowadzenia modułów wybieralnych – spełnia wymagania dotyczące umożliwienia studentowi wyboru treści, w liczbie minimalnej 30% spośród wszystkich punktów ECTS.

6.

W zakresie nauczania w językach obcych – Wydział będzie je realizował w trybie indywidualnym, po zgłoszeniu takiej woli przez studentów.

7.

W zakresie dostępności dla niepełnosprawnych stwierdzono, że od 1 września 2015r. Wydział zmienia siedzibę realizacji dydaktyki na budynek przystosowany do warunków udostępnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Również standard kształcenia znacznie się poprawi. Stwierdzenie jednoznaczne o tym będzie możliwe podczas następnej wizytacji.

Konkluzja

Odnośnie 2. kryterium – „cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji” oraz 3 kryterium – „program studiów” Uczelnia przesłała ww. *Uchwałę Senatu KAAFMM z dnia 27 maja 2015r. w sprawie ustalenia efektów kształcenia studiów pierwszego i drugiego stopnia dla kierunku architektura wraz ze zbiorem efektów kierunkowych dla I i II stopnia studiów na kierunku architektura.* Przedłożyła także tabele pokrycia efektów obszarowych i efektów prowadzących do uzyskania kompetencji

inżynierskich przez efekty kierunkowe a także tabele odniesienia efektów kierunkowych do efektów obszarowych i efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.

Prace dotyczące zmiany programów kształcenia dla kierunku *architektura* wymagają czasu. Podjęte przez Uczelnię działania związane z uzupełnieniem zbioru efektów kształcenia rokuje nadzieję na sfinalizowanie w niedługim czasie również zmian programów kształcenia, które tych zmian są oczywistą i naturalną konsekwencją. Prowadzić to powinno do realizacji koncepcji kształcenia w zgodzie z istniejącymi uregulowaniami prawnymi, w szczególności zaś do dostosowanie realizowanego na Uczelni kształcenia na kierunku *architektura i urbanistyka* do wymagań stawianych kierunkowi *architektura*.

W wyniku udzielenia odpowiedzi na *Raport z wizytacji ZO PKA*, wobec już poczynionych działań naprawczych i złożonych deklaracji, zdecydowano o podwyższeniu oceny w kryterium 2 i kryterium 3 z oceny - znacząco na ocenę - w pełni z zaleceniami, dając ogólną ocenę przeprowadzonej wizytacji pozytywną również z zaleceniami. Zalecenia te obligują Uczelnię do ich spełnienia w trakcie realizowanych zmian programu kształcenia. Ze względu na to, że efekty deklarowanych zmian będzie można ocenić dopiero po pewnym czasie — należy tego dokonać podczas następnej wizytacji PKA.